

1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

Levélcím: 1391 Budapest 62. Pf.: 211.

Telefon: (06-1) 472-8865, **Fax:** (06-1) 472-8860

Ügyszám: Vj/24/2015.

Iktatószám: Vj/24-21/2015.

BETEKINTHETŐ!

A Gazdasági Versenyhivatal a dr. Cs. P. igazgatási és jogi igazgató által képviselt **VOLÁNBUSZ Közlekedési Zrt.** (1097 Budapest, Üllői út 131.) eljárás alá vont vállalkozással szemben fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának feltételezett megsértése miatt indult versenyfelügyeleti eljárásban – tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t

Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy a VOLÁNBUSZ Közlekedési Zrt. 2014 októberétől fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot tanúsított,

a./ a meghirdetett jegyek elérhetőségére valamennyi úti céllal (Firenze, Verona, Prága, München és Amszterdam) kapcsolatban megtevesztő tájékoztatást tett közzé, mert nem volt nyilvános az a tény, hogy járatonként csak [üzleti titok] db MiniÁr kedvezményes jegyet lehet váltani;

b./ amikor a firenzei, veronai és prágai útirányokat népszerűsítő kereskedelmi kommunikációiban a menetjegyek kedvezményes árára (ún. MiniÁr) vonatkozóan konkrét árú kedvezményes jegyek megvásárlásának lehetőségét kommunikálta, de a valóságban a számszerűen megjelölt árakon nem lehetett jegyeket vásárolni, illetve a müncheni és amszterdami járatok esetében nem igazolta a jegyek vásárlásának időpontját;

c./ azzal, hogy a veronai járatokra 2014. december 15. és december 31. között egyáltalán nem lehetett MiniÁr kedvezménnyel jegyet váltani.

Az eljáró versenytanács a jogsértés megállapítása mellett kötelezi a VOLÁNBUSZ Közlekedési Zrt.-t 760.000 Ft (azaz Hétszázhatvanezer forint) bírság megfizetésére, amelyet a határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül a Gazdasági Versenyhivatal 10032000-01037557-00000000 számú bírságbevételei számlája javára köteles megfizetni.

Ha a kötelezett fizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, késedelmi pótlékot köteles fizetni. A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A bírság, az eljárási díj, illetve a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a Gazdasági Versenyhivatal megindítja a határozat végrehajtását.

A határozat felülvizsgálatát a kézhezvételtől számított 30 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett, de a Versenytanácsnál benyújtható, vagy ajánlott küldeményként postára adott keresettel lehet kérni. A bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart, mely kérelmet az ügyfél a keresetlevélben terjesztheti elő.

Az eljáró versenytanács meghozta továbbá az alábbi

v é g z é s t.

Az eljáró versenytanács a 2014 októberétől alkalmazott, a „Mintegy 50-55%-os kedvezmény” kommunikáció kapcsán az eljárást megszünteti.

A végzés ellen a kézhezvételtől számított 8 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címzett, de a Versenytanácsnál benyújtandó vagy ajánlott küldeményként postára adott jogorvoslati kérelemnek van helye.

A jogorvoslati kérelmet a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság nemperes eljárásban bírálja felül, amely során kizárólag okirati bizonyításnak van helye, azonban a bíróság a feleket a szükségeshez képest meghallgathatja.

Ha a jogorvoslatra jogosult az egybefoglalt határozat és végzés ellen is jogorvoslattal él, a határozat elleni jogorvoslat szabályait kell alkalmazni.

INDOKOLÁS

I.

A vizsgálat tárgya

1. A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) 2015. március 16-án kelt, Vj/24/2015. számú végzésével versenyfelügyeleti eljárást indított, mert észlelte, hogy a VOLÁNBUSZ Közlekedési Zrt. távolsági, közúti személyszállítási tevékenysége során egyes külföldi utazások retúr menetjegyét kedvező kezdő áron elérhetőként hirdette meg, mely kedvező áron a jegyek nem minden esetben voltak elérhetőek, illetve korlátozott számú elérhetőségről nem tett közzé megfelelő információt, így az utazások értékesítésére valószínűsíthetően csak alapáron, illetve egyéb kedvezményekkel csökkentett áron került sor, mely kedvezmények életkor alapján, vagy a törzsutas rendszer tagjai számára voltak elérhetőek.
2. A VOLÁNBUSZ Közlekedési Zrt. (a továbbiakban VOLÁNBUSZ Zrt) által a fentiekben megjelölt külföldi retúrjegyek vonatkozásában meghirdetett kezdő ár a MiniÁr kedvezménnyel elérhető árat jelölte, mely kedvezmény valószínűsíthetően csak járatonként igen korlátozott számban volt elérhető azokban az esetekben is, amikor a fogyasztók a VOLÁNBUSZ Zrt. rendszerében azt le tudták foglalni.
3. A GVH a fentiekben túl észlelte, hogy egyes utazások tekintetében a kínált MiniÁr kedvezmény mértéke nem minden esetben érte el a vállalkozás honlapján közzétett, a kedvezményre vonatkozó jellemzők tekintetében meghatározott „mintegy 50-55” százalékos mértéket.

4. Fentiekkel a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 6. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt tényállás megvalósításával valószínűsíthetően megsértette az Fttv. 3. § (1) bekezdésében előírt tilalmat.
5. A versenyfelügyeleti eljárás az eljárást megindító végzés indokolása szerint kiterjed az eljárás alá vont által a külföldi desztinációkra vonatkozó teljes kereskedelmi gyakorlatának 2014 szeptemberétől történő vizsgálatára.

II.

Az eljárás alá vont vállalkozás

6. A VOLÁNBUSZ Közlekedési Zrt.-t (a továbbiakban: eljárás alá vont, vállalkozás, társaság) 1993. október 22-én jegyezték be a cégnyilvántartásba. Az eljárás alá vont vállalkozás főtevékenysége: városi, elővárosi szárazföldi személyszállítás.
7. Az eljárás alá vont 2014. évi nettó árbevétele 27.537.288 000 Ft¹ volt.

III.

Az érintett termék

8. A versenyfelügyeleti eljárásban közvetlenül érintett termék, az eljárás alá vont szárazföldi személyszállítási szolgáltatása keretében, külföldi utazások kapcsán értékesített retúr menetjegy. A vizsgálat a menetrendszerinti autóbuszos személyszállítás piaci szektorát vizsgálta, annak is a határon átnyúló szolgáltatási szektorát.
9. Az eljárás alá vont előadása szerint a piac szereplői külföldre, európai nagyvárosokba indítanak menetrend szerint buszjáratokat. A piaci kínálati oldalán hazánkban az egyik legnagyobb vállalkozás a VOLÁNBUSZ Zrt., amelynek Eurolines Hungary ága, a 29 európai társaságot magába foglaló Eurolines szervezet tagjaként biztosítja a nemzetközi közúti személyszállítást hazánkban. Az Eurolines az európai nemzetközi autóbusz közlekedést végző társaságok szervezete, amelynek célja egy páneurópai autóbusz hálózat kiépítése, amelynek keretein belül az utasok egységes normatívákkal mért szolgáltatásokban részesülnek. A vállalkozás számtalan európai nagyvárosba indít menetrendszerűen buszjáratokat.
10. Az eljárás alá vont arról nyilatkozott továbbá, hogy a versenyfelügyeleti eljárással érintett összes viszonylatban (Budapest-Firenze, -Verona, -Prága, -München, -Amszterdam) közlekednek nemzetközi autóbuszjáratok. Magyarországon körülbelül 1200 autóbuszos vállalkozás működik. Ezen felül a vizsgált viszonylatokban több külföldi vállalkozás is közlekedtet autóbuszjáratokat.²
11. Magyarországról menetrendszerinti autóbuszjáratokat üzemeltet külföldre az eljárás alá vonton kívül például az Orangeways, a Student Agency.
12. A piac keresleti oldala kapcsán megállapítható, hogy fogyasztók amennyiben viszonylag közelebbi, szárazföldön megközelíthető úti célhoz (jellemzően Európa nagyobb városaiba)

¹ Vj/24-8/2015.számú irat

² Forrás: az eljárás alá vont Vj/24-2/2015. számú adatszolgáltatása 4. pontjában írtak.

szeretnének eljutni, az elérési lehetőségek közül jelentős arányban választják a közúti személyszállítást.

13. Az alábbiakban részletezettek szerint a Központi Statisztikai Hivatal

- 2014. IV. negyedév tekintetében, 2015. február 26-án
- 2015. I. negyedév tekintetében, 2015. május 29-én

publikált, szállítási teljesítmények tárgyában közzétett gyorstájékoztatói szerint az utasforgalom mindkét időszakban csökkenést mutat. A nemzetközi utasforgalomban 2014. október-december időszakban az utasok 35%-a buszon, 33%-a repülön és 32%-a vasúton utazott. 2015. január-március időszakban ez az arány ³ megváltozott, az utasok 39%-a repülön, 37%-a vasúton és végül 23%-a buszon utazott.

14. A nemzetközi közúti személyszállítást választó fogyasztókat választásuk során jellemzően az alábbi két tényező motiválja.

- Fő szempontként jelenik meg a külföldi célállomás elérhetőségének anyagi vonzata. A fogyasztók számára lényeges körülmény az utazás költsége. A nemzetközi közúti személyszállításra alacsonyabb ár jellemző a légi közlekedés árához képest. Az utazás e formáját választó fogyasztók számára a költségmegtakarítás nagyobb prioritást élvez az időtényezővel szemben.
- A nemzetközi közúti személyszállítást választó fogyasztók egy részének fontos lehet az is, hogy a választott célállomást milyen útvonalon érik el, mivel szempontként jelenik meg a választásuknál, hogy több országot, több kultúrát, több tájat ismerhessenek meg a legrövidebb útvonal választása esetén is.
- Mindezek alapján a közúti személyszállítást választó fogyasztók úti céljai európai nagyvárosok, ahová az érintett fogyasztók feltehetően általános, városlátogatási, tanulási, vagy munkavállalási céllal mennek, külön, célzottan meghatározott célcsoportnak szóló üzenete nincs a vizsgált reklámoknak.

IV.

A vizsgált magatartás

IV.1. Az eljárás alá vont által üzemeltett, érintett járatok

15. Az eljárás alá vont a pest megyei autóbusz közlekedés lebonyolítására vonatkozó alaptevékenysége mellett Eurolines autóbuszjáratokat is közlekedtet (nemzetközi divízió), Európa számos országába.⁴ A vizsgált útirányokba a társaság, illetve partnerei üzemeltetnek járatokat, az alábbi gyakorisággal:⁵

- a. Amszterdam: társaság heti 1x, partnerek heti 6x
- b. München: társaság heti 2x, partnerek heti 6x

³ Vj/24-009/2015. és Vj/24-10/2015. sz. iratok

⁴ A vállalkozás honlapjáról beszerzett információk: <http://www.eurolines.hu/hu/rolunk/cegismerteto-eurolines-hungary>

⁵ A vállalkozás Vj/24-4/2015 sz. irattal átémelt üzleti titkot nem tartalmazó B/1560-4/2014. sz. adatszolgáltatása alapján, 6. pont.

- c. Prága: partnerek napi 3x
 - d. Firenze: társaság heti 3x
 - e. Verona: partner (Eurolines Romani) heti 3x.
16. A nemzetközi menetrend két periódusra kerül meghirdetésre: a nyári időszak április 1-jétől október 31-ig, a téli időszak november 1-jétől március 31-ig.⁶
17. Az eljárás alá vont nemzetközi tevékenysége érdekelttség alapján 3 kategóriára osztható⁷:
- a. Önálló: 100 %-os részesedéssel üzemeltetett vonalak. A vizsgált úti célok közül e viszonylatok közé tartozik Budapest-Firenze. E vonalak teljes bevétele az eljárás alá vontat illeti meg.
 - b. Részleges üzemeltetésű joggal rendelkező (Pool⁸): ide tartozó vizsgált célállomás München és Amszterdam.
 - c. Üzemeltetés nélküli: csak értékesítési jog, vonalanként eltérő jutalékérdekelttség. E kategóriába tartozik: Prága és Verona.
18. Az eljárás alá vont Budapest-Verona viszonylatban [üzleti titok] %-os, Budapest-Prága viszonylatban [üzleti titok] %-os jutalékra jogosult a menetjegyek értékesítése által.⁹
19. Az eljárás alá vont nemzetközi tevékenységéből származó 2014. évi teljes árbevétele [üzleti titok]Ft volt. A versenyfelügyeleti eljárásban vizsgált úti célok tekintetében az értékesítésből befolyt, az eljárás alá vontat illető bevételek 2014-ben összesen:

Amszterdam:	[üzleti titok] Ft
Firenze:	[üzleti titok] Ft
München:	[üzleti titok] Ft
Prága:	[üzleti titok] Ft
Verona:	[üzleti titok] Ft. ¹⁰

20. A részletes bevételi adatokat a Vj/24-2/2015. számon iktatott adatszolgáltatás 9. számú melléklete tartalmazza.
21. A 2015. évre vonatkozóan a 2015 áprilisában rendelkezésre álló adatok alapján¹¹ az eljárás alá vont nemzetközi tevékenységéből származó, 2015. január hónapra eső bevétele [üzleti titok] Ft, 2015. februárban keletkezett bevétele [üzleti titok]Ft volt.
22. Az eljárás alá vont 2014 szeptemberétől 2015 januárjáig összesen az alábbi darabszámú retúr jegyet adta el, városonként feltüntetve:

Amszterdam:	[üzleti titok] db.,
Firenze:	[üzleti titok] db.,

⁶ A vállalkozás Vj/24-4/2015 sz. irattal áttemelt üzleti titkot nem tartalmazó B/1560-4/2014. sz. adatszolgáltatása alapján, 2. pont.

⁷ Vj/24-2/2015. sz. irat 9. pont

⁸ „Olyan együttműködési közösség több külföldi partnervállalat között melynek keretében a tagok előre meghatározott részesedési joggal rendelkeznek. Így a VOLÁNBUSZ, mint magyar tagvállalat a megjelölt részesedéssel bír. Minden partner által értékesített bevétel közös kosárba kerül, melyből bizonyos, az üzemeltetőtől független költségek levonásával képződik a nettó közös bevétel. Ez kerül felosztásra a tagok között részesedési arányaik szerint.” Forrás: Vj/24-2/2015. sz. irat 9. pont.

⁹ Vj/24-7/2015. sz. irat 5. pont.

¹⁰ A Vj/24-002/2015. sz. irat 9. pontja alapján

¹¹ Fellelhető a Vj/24-2/2015. számú adatszolgáltatás 12. pontja..

München: [üzleti titok] db.,
 Prága: [üzleti titok] db.,
 Verona: [üzleti titok] db.¹²

IV.2. Az eljárás alá vont által alkalmazott kereskedelmi kommunikáció

23. Az eljárás alá vont által 2014 októberétől az Amszterdam, München, Prága, Firenze és Verona viszonylatok tekintetében közzétett, kedvező kezdőárat népszerűsítő kommunikációra terjedt ki a vizsgálat.
24. A vizsgálattal érintett útirányok tekintetében a kedvezményes utazások az alábbi táblázatban összefoglalt időpontokban és meghatározott időszakra kerültek meghirdetésre.¹³

Útirány	Meghirdetés kezdete	utazási időszak
Amszterdam	2014.10.22.	2014.11.01 - 2015.03.31.
Firenze	2014.10.10.	2014.11.01 - 2015.03.31.
München	2014.10.14.	2014.11.01 - 2015.03.31.
Prága	2014.09.26.	2014.11.01 - 2015.03.31.
Verona	2014.10.30.	2014.11.01 - 2014.12.14.
	2014.12.18.	2014.12.15. - 2015.03.31.

25. A vállalkozás a saját honlapján, szórólapok, bannerek, óriásplakátok, kandeláberek, pengefal és CLP (city light plakátok) útján népszerűsítette a vizsgált utazásokat, és az azokhoz kapcsolódó elérhető legkedvezőbb árat. A szórólapok és a pengefalak a saját autóbusz-pályaudvarokon kerültek kiosztásra, illetve kihelyezésre.¹⁴
26. A kereskedelmi kommunikáció eszközönként 1-1 példány teljes tartalmának ismertetését a Vj/24-7/2015 számú adatszolgáltatáshoz csatolt CD tartalmazza.¹⁵
27. A kereskedelmi kommunikációk költségét az alábbi táblázat szemlélteti¹⁶:

Kommunikációs eszköz megnevezése	Kommunikációs eszköz db	Hirdetési felület becsült piaci értéke	Gyártási költség
BB óriásplakát	[üzleti titok]	[üzleti titok] Ft	[üzleti titok] Ft
CLP	[üzleti titok]	[üzleti titok] Ft	[üzleti titok] Ft
Kandeláber	[üzleti titok]	[üzleti titok] Ft	[üzleti titok] Ft
Banner	[üzleti titok]	[üzleti titok] Ft	[üzleti titok] Ft
Szórólapok	[üzleti titok]	[üzleti titok] Ft	[üzleti titok] Ft
Pengefal	[üzleti titok]	[üzleti titok] Ft	[üzleti titok] Ft

¹² A Vj/24-2/2015. sz. irat 8. sz. melléklete.

¹³ Az eljárás alá vont Vj/24-4/2015.sz. irattal áttemelt B/1560-4/2014. számú üzleti titkot nem tartalmazó irat 1. pontja alapján.

¹⁴ Vj/24-2/2015. sz. irat 2. sz. melléklete.

¹⁵ Az eljárás alá vont Vj/24-7/2015.számú adatszolgáltatása 1. pontjában írtak szerint több kommunikációs eszközön is ugyanazt a hirdetést használta, ezért típusonként 1-1 minta került becsatolásra. Az adatszolgáltatáshoz a CD-ről kinyomtatott formában a kereskedelmi kommunikáció 1-1 példányát mellékelve.

¹⁶ Vj/24-7/2015 számú adatszolgáltatáshoz csatolt CD melléklet 2. sz. irat.

28. Az eljárás alá vont a vizsgált útirányok tekintetében az alábbi, vizsgálat szempontjából releváns állításokat fogalmazta meg¹⁷:

Kommunikációs eszköz megnevezése	Kommunikáció időpontja	Megjelenés-száma	Megjelenés helye	Útirány	Kommunikáció (releváns) szövege
Banner (Amsterdam és München 2-2, Verona, Prága és Firenze 1-1)	2014. október 2014. december 18-án még elérhető a veronai banner	1	eurolines.hu ¹⁸	Amszterdam	„Retúr jegyár már 18.900 Forinttól” „Return tickets already from 18.900 HUF”
				Firenze	„Retúr jegyár már 12.900 Forinttól”
				München	Retúr jegyár már 9.900 Forinttól” „Return tickets already from 9.900 HUF”
				Prága	Retúr jegyár már 11.500 Forinttól” „Return tickets already from 11.500 HUF”
				Verona	„Retúr jegyár már 12.900 Forinttól”
BB (óriásplakát)	2014. október	1	Cegléd	München	A bannereken feltüntetett áron túl az alábbi megjegyzést is tartalmazza: „*A további információkért és feltételekért keresse fel honlapunkat! Az árváltoztatás jogát fenntartjuk.”
BB (óriásplakát)	2014. október	1	Monor	München	
BB (óriásplakát)	2014. október	1	Népliget	Prága	
BB (óriásplakát)	2014. október	1	Szigethalom	Prága	
CLP (útirányonként 1-1)	2014. október	1	Népliget	München Prága Amszterdam	
CLP (útirányonként 1-1)	2014. október	1	Széna tér	München Amszterdam	
CLP	2014. október	1	Szigethalom	München	
CLP (útirányon-	2014. október	1	Vác	Amsterdam Prága	

¹⁷ Lásd: Vj/24-7/2015.sz. irat 1-2. melléklete

¹⁸ Az eljárás alá vont weboldalának látogatottságára vonatkozó adatok a Vj/24-3/2015. sz. irattal áttemelt B/1560-2/2014. sz. adatszolgáltatás 4. pontjában található, amely ÜZLETI TITKOT tartalmaz

ként 1-1)					
CLP (útirányon- ként 1-1)	2014. október	1	Érd	Amsterdam München	
CLP (útirányon- ként 1-1)	2014. október	1	Stadion	Amsterdam Prága München	
CLP	2014. október	1	Szentendr e	München	
Kandeláber (útirányon- ként 1-1)	2014. október	2	Népliget	Firenze München Amsterdam	
Szórólapok	2014. november	22000	Eljárás alá vont autóbusz pályaudva rai	Amszterdam	„Amszterdam egy útra MiniÁr-on 9.900 Forinttól/Amsterdam one way from 9.900 HUF on MiniPrice” „Kedvezményes Árak (Forinttól)/ Discount Prices (from HUF) egy útra/one way 9.900 menettérti/return 18.900HUF
				München	„München egy útra MiniÁr-on 5.900 Forinttól/ Munich one way from 5.900 HUFon MiniPrice” „Kedvezményes Árak (Forinttól)/ Discount Prices (from HUF) egy útra/one way 5.900 menettérti/return 9.900”
				Prága	„Prága egy útra MiniÁr- on 3.900 Forinttól/ Praha one way from 3.900 HUF on MiniPrice” „Kedvezményes Árak (Forinttól)/ Discount Prices (from HUF) egy útra/one way 3.900 menettérti/return 6.900”

				Firenze	„Firenze egy útra MiniÁr-on 7.900 Forinttól/ Florence one way from 7.900 HUF on MiniPrice” „Kedvezményes Árak (Forinttól)/ Discount Prices (from HUF) egy útra/one way 7.900 menettérti/return12.900”
				Verona	Verona „Kedvezményes Árak (Forinttól)/ Discount Prices (from HUF) egy útra/one way 7.900 menettérti/return 12.900”
Szórólap hátoldalán az alábbi tájékoztatás olvasható					Kérjük érdeklődjön a kiadványban és a honlapunkon szereplő elérhetőségeken. •A menetrend és árváltoztatás jogát fenntartjuk
Pengefal	2014. október	1	Eljárás alá vont autóbussz pályaudvarai	München	Az áron túl az alábbi megjegyzést is tartalmazza: „*A további információkért keresse fel honlapunkat! Az árváltoztatás jogát fenntartjuk.”

29. A vállalkozás a honlapján¹⁹ a következő információkat tette közzé a MiniÁr kedvezményre vonatkozóan: (2014. októberi megjelentés):

MiniÁr kedvezmény

–A kedvezmény mértéke: mintegy 50-55%

Igénybevétel feltételei:

–kizárólag online vásárolható a [VOLÁNBUSZ/Eurolines Hungary weboldalán](http://www.volanbusz.eurolines.hu)

–nem visszaváltható

–nem módosítható

–csak a meghirdetett vonalakon, járatonként korlátozott számban kapható

–csak fix dátumú utazásokra érvényes (OPEN nincs)

–más kedvezményekkel nem összevonható (pl. Törzsutas, ahol van)

–760 Budapest-Bécs vonalon Bécsből történő (retúr és egy úti) indulás esetén nem váltható.”

¹⁹ <http://www.eurolines.hu/hu/utazasi-informaciok/dijszabasi-informaciok/kedvezmenyek#2>

30. Alábbi táblázat az eljárás alá vont weboldalának látogatottságára vonatkozó adatokat tartalmazza²⁰:

www.eurolines.hu Havi látogatottság a felhasználók száma alapján ²¹			
2014	Összesen	erona aloldal egyedi oldal megtekintések ²²	renze aloldal egyedi oldal megtekintések
Szeptember	[üzleti titok]	[üzleti titok]	[üzleti titok]
Október	[üzleti titok]		
November	[üzleti titok]		
December	[üzleti titok]		
%-os arány	[üzleti titok]	[üzleti titok]%	[üzleti titok]%

31. A fogyasztók a MiniÁr kedvezményes menetjegyet online vásárlással érthették el. A vásárlást megelőzően a fogyasztók az eljárás alá vont honlapján a <http://www.eurolines.hu/hu/utazasi-informaciok/utazasi-feltetelek> linken keresztül tájékozódhattak az utazási feltételekről. Az utazni vágyók a feltételekre vonatkozóan az Üzletszabályzat elnevezésű linkre tovább kattintva szerezhetnek információt a díjszabás általános szabályairól. A 2015. március 5-ét megelőző időszakban, 2013. április 9-től hatályos *Üzletszabályzat V. Cím Díjszabás, A szolgáltató által alkalmazott díjszabás*²³ 6. bekezdése az alábbiakat tartalmazta²⁴:

„A nemzetközi járatok tekintetében a Szolgáltató az internetes oldalán meghirdetett kedvezményeket biztosítja, az ott meghatározott igénybevételi feltételekkel. A VOLÁNBUSZ Zrt. fenntartja a jogot, hogy bizonyos kedvezmények elérését tovább korlátozza (pl. menetrendi meghirdetési időszakban, nyári szezonban, stb.), illetve azokat visszavonja.”

32. A fenti időszakban hatályos *Üzletszabályzat VII. Cím A nemzetközi járatokra vonatkozó különös szabályokról* rendelkező 8. Fejezet értelmében, nemzetközi viszonylatokban menetjegy az alábbi módokon vásárolható:

- nemzetközi járat autóbuszvezetőjénél,
- a Népliget autóbusz-pályaudvar nemzetközi pénztárában személyesen megvásárolt papír alapú,
- Szolgáltatóval szerződésben álló belföldi és külföldi partnerirodáknál megvásárolt (A-ticket),
- online megvásárolt és pénztárban felvett, (amennyiben a jegy valamely szakasza Open),
- A VOLÁNBUSZ Zrt. internetes oldalán vásárolt elektronikus menetjegy (E-ticket),
- mobiltelefonon megvásárolt és pénztárban felvett jegyek.

²⁰ Az eljárás alá vont Vj/24-3/2015.sz. irattal átemelt B/1560-2/2014. számú üzleti titkot tartalmazó irat 4. pontja alapján.

²¹ Felhasználók mutató: azt jelzi, hogy egy bizonyos dátumtartományon belül hány felhasználó tekintette meg a tartalmat, illetve végzett vele műveletet. Forrás: <https://support.google.com/analytics/answer/2992042?hl=hu>

²² Egyedi oldal megtekintés: azoknak a látogatásoknak a száma, amelyek során egyszer vagy többször az adott oldalt megtekintették. A rendszer minden egyes oldal URL + oldalcím kombinációt egyedi oldal megtekintésnek számol.

Forrás: https://support.google.com/analytics/answer/1257084?hl=hu#pageviews_vs_unique_views

²³ Vj/24- 7/2015. számú irathoz mellékelte CD-ről a releváns rész kinyomtatott formában az iratok mögé csatolásra került

²⁴ Vj/24-7/2015. számú irathoz mellékelte CD-ről a releváns rész kinyomtatott formában az iratok mögé csatolásra került. Üzletszabályzatban az idézett szakasz változatlan tartalommal került be.

IV.3. A vizsgált magatartáshoz kapcsolódó bizonyítékok

33. A vállalkozás nyilatkozatában előadta, hogy a jelen eljárásban vizsgált és a kereskedelmi kommunikációban megjelölt jegyek árai ún. MiniÁr kedvezményt tartalmaznak. A MiniÁr-as jegyek kizárólag az eljárás alá vont www.eurolines.hu weboldalán vásárolhatók meg.²⁵
34. A minimális kint tartózkodási idő kikötése nélkül igénybe vehető kedvezményt a vállalkozás több éve alkalmazza a saját és a társaság partnereinek járataira is, és az a menetrendben meghirdetett időszakban - bármely útirányba, egy irányú és retúr menetjegy esetén egyaránt - csak a VOLÁNBUSZ/Eurolines weboldalán történő vásárlás esetén vehető igénybe.²⁶
35. Az eljárás alá vont saját honlapján történő jegyvásárlás menetét az alábbiak szerint ismertette:²⁷

Az indulási és érkezési hely, utazási dátumok, utazók adatainak megadásával indíthatják el a menetjegyvásárlást. A megadott paraméterek alapján az eljárás alá vont jegyértékesítő rendszere az elérhető járatok felsorolásával kínálja fel a lehetőséget a pontos utazás kiválasztásához. A megfelelő járat kiválasztása után – amennyiben lehetséges – a járaton elérhető árak kiválasztása következik. Ha a korlátozott darabszámú kedvezmények elfogytak, akkor csak az alapár (vagy az életkori kedvezményes ár) kiválasztása lehetséges. A kiválasztott ár lesz a legvégső fizetendő ár, ezt a későbbiekben az eljárás alá vont rendszere nem módosítja, az utazás garantáltan ezen összegért kerül felszámításra.

A foglalás menete az utas(ok) adatainak, az email cím és számla igénylés esetén annak adatainak megadásával folytatódik. Amikor ezen adatok megadásra kerültek a rendszer az összes adat megjelenítésével egy összesítő oldalt jelenít meg, ahol a konkrét fizetés teljesítése előtt egy utólagos ellenőrzésre van mód. Ha minden adat rendben van, a vásárló kattintással elfogadja az Utazási Feltételeket, majd ezután kerül át a banki oldalra. A fizetés a partner bankunk (CIB) weboldalán megy végbe, amelyről biztonsági okok miatt semmilyen személyes és banktitoknak számító adatot nem kap vissza az eljárás alá vont. Ha a bank sikeresnek ítéli a bankkártyás vásárlást, jelzi az eljárás alá vont weboldala felé, majd rendszer újra megjeleníti az összesítő oldalt, kibővítve a generált menetjegy(ek) adataival. Mindeközben email üzenetben a menetjegy(ek)et az eljárás alá vont postázza a kért címre.

A MiniÁr-ú jegyek egyes viszonylatokon történő elérhetőségével kapcsolatos magatartás

36. A vállalkozás előadta továbbá, hogy a MiniÁr csak meghatározott járatokra és korlátozott számban áll rendelkezésre - azt járatonként mindössze [üzleti titok] fő vásárolhatja meg -, azonban az igénybe vehető egyéb kedvezmények révén az ülőhelyek nagy része kedvezményes áron kel el jellemzően az életkor alapján elérhető kedvezmények miatt.²⁸
37. A vizsgált úti célokra az Eurolines normák szerint meghatározott kedvezmények érvényesek. Ezek a következők: Bónusz 40 – 40%, Bónusz 30 – 30%, Bónusz 20 – 20%, Bónusz 10 – 10%, Kisgyermek 80%, Gyermekek 50%, Ifjúsági 10%, Ifjúsági Speciál 40%, Senior 10%, Diák 10%, Eurolines Pass 100%, Törzsutas 20%. Ezeket a százalékokat az alapárból levonják, és a kedvezmények egymással nem vonhatók össze.²⁹
38. Amennyiben a korlátozott darabszámú, kedvezményes jegyek elfogynak, csak az alapár, illetve az életkori kedvezménnyel árusított jegyek vásárolhatók meg. A honlapon a fogyasztók

²⁵ A vállalkozás Vj/24-4/2015. sz. irattal átemelt üzleti titkot nem tartalmazó B/1560-4/2014. sz. adatszolgáltatásának 2. pontja alapján.

²⁶ A vállalkozás B/1560-2/2014. sz. adatszolgáltatásának 2. és 7. pontja alapján.

²⁷ Vj/24-04/2015. sz. irat, mely átemelve a B/1560-007/2014. sz. irat 3. pontja

²⁸ Vj/24-4/2015. számú feljegyzéssel átemelt B/1560-7/2014. számú irat 2.pontja, és a Vj/24-3/2015. sz. feljegyzéssel átemelt üzleti titkot tartalmazó B/1560-2/2014. sz. irat 2. és 7. pontja.

²⁹ Vj/24-4/2015. számú feljegyzéssel átemelt B/1560-7/2014. számú irat 2. pontja.

mindig csak az aktuálisan elérhető árakat láthatják, és azok közül választhatnak, a nyomtatott hirdetésekben pedig feltüntetésre kerül, hogy a vállalkozás az árváltoztatás jogát fenntartja.

39. Az eljárás alá vont hangsúlyozza, hogy a www.eurolines.hu honlapon a Kedvezmények díjszabási feltételek alatt az igénybevételi feltételek második bekezdésében tájékoztatást nyújt arról, hogy a MiniÁr kedvezmény csak meghirdetett járatokon, a járatokra meghirdetett korlátozott számban elérhető.³⁰
40. Az eljárás alá vont weboldalán a fogyasztó az egyes járatok tekintetében elérhető MiniÁr kedvezményről, a rendelkezésre állás aktuális státuszáról tud tájékozódni. A rendszer csak abban az esetben kínálja fel a MiniÁr-at, ha az adott járat vonatkozásában még van elérhető. Amennyiben a rendelkezésre álló MiniÁr-as kontingens kevesebb, mint az ilyen jegyre vonatkozó igény, akkor a rendszer felkínálja az elérhető MiniÁr-as helyet, továbbá a fennmaradó igényekre pedig a következő legkedvezőbb árfekvésű jegyárat kínálja fel. A MiniÁr kedvezményű jegyek járatonkénti darabszámának korlátozása nem nyilvános, az az eljárás alá vont belső üzletpolitikai információja. Az eljárás alá vont szerint MiniÁr-as jegyek járatonkénti korlátozott számban való elérhetősége azonban nyilvános információ.³¹

Veronai úti cél

41. A Verona viszonylat meghirdetésére 2014. október 30-án került sor a 2014. november 1. – 2014. december 14. közötti időszakra, és 2014. december 18-án a 2014. december 15. és 2015. március 31. közötti időszakra. A menettérti jegyet hirdető kereskedelmi kommunikációk szerint a kedvezményes MiniÁr-ú retúr jegy 12.900 Ft-tól elérhető.
42. Az eljárás alá vont nyilatkozata³² szerint a veronai úti cél tekintetében a Budapest-Verona közötti utazás a román Eurolines Romania által üzemeltetett Bukarest-Montpelier között közlekedő járatral lehetséges. A román partnertől csak több hetes késéssel kapta meg a karácsonyi közlekedési rendet, így a társaság úgy döntött, hogy a kedvezményes MiniÁr-ú menetjegyek értékesítésére, a karácsonyi időszakra nulla darabos kontingenst határoz meg. Az eljárás alá vont vállalkozás a kontingenst 2014. december 30-án emelte vissza, miközben a kommunikációját nem változtatta meg.
43. Az eljárás alá vont nyilatkozatában³³ beismerte, hogy a MiniÁr kedvezményű, retúr menetjegyek – figyelemmel a partner társaság késedelmére – nem voltak megvásárolhatók 2014. december 15-30. között a 2015. március 31-ig tartó utazási időszak tekintetében.

Firenzei úti cél

44. A firenzei úti célt illetően az alap menetjegy árakat az eljárás alá vont (illetve szerződéses partnere) 2014. szeptember 23. napjától emelte meg. Ettől az időponttól a MiniÁr-ú jegyet 14.900 Ft-os áron tette elérhetővé a hirdetésben szereplő 12.900 Ft helyett, a 2014. szeptember 23. és 2015. január 7. közötti időszak tekintetében. Az áremelés időpontját megelőzően, valamint 2015. január 7-től a MiniÁr kedvezményű jegyek 12.900 Ft-os áron voltak elérhetőek.³⁴

³⁰ Vj/24-2/2015.sz. irat 11. pontja.

³¹ Vj/24-2/2015.sz. irat 5. pontja.

³² Vj/24-4/2015. sz. feljegyzéssel átemelt B/1560-4/2014. sz. adatszolgáltatás 2. pontja.

³³ Vj/24-4/2015. sz. feljegyzéssel átemelt B/1560-4/2014. sz. adatszolgáltatás 2. pontja., illetve B/1560-7/2014. sz. adatszolgáltatás 6. pontja.

³⁴ Vj/24-4/2015. sz. feljegyzéssel átemelt B/1560-4/2015. sz. adatszolgáltatás 2. pontja.

Prágai úti cél

45. Az eljárás alá vont nyilatkozatában³⁵ előadta, hogy a prágai viszonylat tekintetében főszezonon kívüli időszakban a teljes árú menettérti jegy alapára 11 500 Ft, amely MiniÁr kedvezményt nem tartalmaz.
46. Az eljárás alá vont kereskedelmi kommunikációi közül az óriásplakátok, CLP-k, bannerek, a prágai menettérti jegyet 11 500 Ft-tól elérhetőként hirdetik. Ugyanakkor az eljárás alá vont Eurolines HUNGARY Szlovákia, Csehország, Lengyelország/Slovakia, Czech Republic, Poland 2014. november 1. – 2015. március 31. között érvényes szórólap hátoldalán a menetrendi információk szerint: „Prága egy útra MiniÁr-on 3.900 Ft-tól/Praha one way from 3.900 HUF on MiniPrice”. Ugyanezen az oldalon: „Kedvezményes Árak (Forinttól)/Discount Prices (from HUF)” táblázatban a prágai út egy útra 3.900 Ft-tól, menettérti jegy esetében 6.900 Ft-tól elérhető.³⁶
47. Az eljárás alá vont által becsatolt,³⁷ 2014. október és 2015. január között értékesített összes menetjegyről szóló kimutatás, illetve a vállalkozás nyilatkozata³⁸ értelmében ezen úti cél esetében MiniÁr-on egyetlen jegy sem került értékesítésre. Megjegyzi az eljáró versenytanács, hogy ebben a kérdésben ellenmondásos volt az eljárás alá vont nyilatkozata.

Az ellentmondást az eljárás alá vont azzal oldotta föl, hogy kifejtette³⁹, miszerint Prágába két vállalkozás által szervezett járatra lehetett jegyet venni, amelyek közül csak az egyiket érintette a MiniÁr kedvezmény. Nem vonatkozott ez a kedvezmény a cseh vállalkozó által szervezett Bussines járatra, amelyre 11.500 Ft volt a retúrjegy ára.

Viszont a bolgár szervezésű járaton megvalósult a kedvezmény. Ennek alátámasztására megvalósult jegyvásárlásokról szóló másolatokat csatolt, amelyek szerint ténylegesen volt [üzleti titok] 3.900 Ft-os egy útra szóló jegy (2015. jan.20-i utazás), [üzleti titok] 4.900 Ft-os és [üzleti titok] 5.900 Ft-os egy útra szóló kedvezményes jegyeladás. Összesen [üzleti titok] db jegyeladást igazolt 7.900 Ft-os áron és [üzleti titok] pedig 8.900 Ft-os áron a retúr jegyek másolatának becsatolásával.

48. A vizsgált utazások retúr jegyeinek elérhetőségére, árára és a kedvezmény mértékére vonatkozó – kiegészített - adatokat az alábbi táblázat tartalmazza.⁴⁰

Útirány	Időszak	Meghirdetés	Alapár (retúr) (Ft)	MiniÁr (retúr) (Ft)	Járatonként elérhető MiniÁr-as retúrjegy	Kedvezmény
Amszterdam	2014.11.01 2015.03.31.	2014.10.22.	36.900	18.900	[üzleti titok]	[üzleti titok]
Firenze	2014.11.01 -	2014.10.20.	36.900	14.900	[üzleti titok]	[üzleti titok]

³⁵ Vj/24-4/2015 sz. feljegyzéssel átemelt B/1560-4/2015 sz. adatszolgáltatás 2. illetve 7. pontja.

³⁶ A Vj/24-4/2015. sz. irattal átemelt B/1560-1/2014. sz. adatszolgáltatás CD mellékletén található 3. sz. melléklete alapján.

³⁷ Vj/24-2/2015. sz. adatszolgáltatás mellé csatolt CD-n 8. számú mellékletként jelölt irat, amely nyomtatott formában az irathoz csatolásra került.

³⁸ Vj/24-4/2015 sz. feljegyzéssel átemelt B/1560-4/2015 sz. adatszolgáltatás 2. illetve 7. pontja.

³⁹ Vj/24-19/2015 sz. beadvány és mellékletei

⁴⁰ A vállalkozás Vj/24-4/2015 sz. irattal átemelt B/1560-4/2014. sz. és a Vj/24-4/2015. számú irattal átemelt B/1560-7/2014. sz. adatszolgáltatása alapján.

	2015.03.31.					
München	2014.11.01 2015.03.31.	2014.10.22.	24.900	9.900	[üzleti titok]	[üzleti titok]
Prága	2014.11.01 2015.03.31.	2014.09.26.	11.500		[üzleti titok]	[üzleti titok]
	2014. 11.01. 2015.03.31.		15.900	6.900	[üzleti titok]	[üzleti titok]
Verona	2014.11.01- 2014.12.15.	2014.10.30.	29.900	12.900	[üzleti titok]	[üzleti titok]
	2015.12.16. - 2015.12.31.	2014.12.18.	29.900	-	[üzleti titok]	[üzleti titok]
	2015.01.01. - 2015.03.31	módosítás: 2014.12.30.	29.900	12.900	[üzleti titok]	[üzleti titok]

V.

Az eljárás alá vont vállalkozás előadása

49. Az eljárás alá vont az adatszolgáltatás során kifejtette, hogy üzletpolitikai okokból évek óta alkalmazza a MiniÁr kedvezményt nemzetközi jegyértékesítésben, annak érdekében, hogy a buszos utazás iránti érdeklődést felkeltse, illetve a vásárlási kedvet ösztönözze. Az érdeklődők minden esetben az on-line vásárlás során láthatják az egyedi feltételeket és ennek ismeretében dönthetnek a vásárlásról. Az eljárás alá vont által alkalmazott buszok átlagos ülőhely kapacitása 47, amelyből [üzleti titok] helyre hirdet a társaság MiniÁr-as jegyet. Figyelembe véve a további kedvezményeket, illetve a nemzetközi partnerek által biztosított akciókat is, a busz ülőhelyeinek többsége kedvezményes áron kerül értékesítésre.⁴¹
50. Az eljárás alá vont nyilatkozata alapján a saját, illetve külföldi üzemeltetésű buszjáratok tekintetében több ország több partnercége végzi a jegyértékesítést. Az eljárás alá vont által üzemeltetett autóbuszok ülőhelyeinek többsége kedvezményes áron kel el, mivel a társaság egyéb kedvezményeket is alkalmaz. Egy hónap értékesítési adatainak átlagát tekintve az eljárás alá vont által értékesített jegyek: a veronai vonalon 71,9%, firenzei vonalon 73,3%, müncheni vonalon 76%, prágai vonalon 66%, amszterdami vonalon 66,8%-a kedvezményes árú volt.⁴²
51. Az eljárás alá vont álláspontja szerint az online szolgáltatást választó fogyasztók az interneten tájékozódni és vásárolni képes átlagos fogyasztói tudatossággal jellemezhetőek. Az online felület külön felhívja a figyelmet a vásárlás pillanatában érvényes feltételekre, így az elérhető mentjegyeket ennek ismeretében választhatják ki a fogyasztók. A vásárlást megelőzően a

⁴¹ A Vj/24-4/2015 sz. irattal átemelt B/1560-4/2014. sz. adatszolgáltatás 9. pontja.

⁴² A Vj/24-4/2015 sz. feljegyzéssel átemelt B/1560-7/2014. sz. adatszolgáltatásának 2. pontja alapján.

fogyasztónak vissza kell igazolnia, meg kell erősítenie, hogy az utazási feltételeket elolvasta és elfogadta, és csak ezt követően véglegesíthető a tranzakció.⁴³

52. Az eljárás alá vont előadta, hogy igyekszik tisztességesen tájékoztatni az utazóközönset, plakátjain és nyomtatott kiadványain mindig szerepelteti „Az árváltoztatás jogát fenntartjuk” tájékoztatást. Ezen túlmenően az eljárás alá vont www.eurolines.hu honlapján a „korlátozott számban kapható” tájékoztatás is feltünteteti.⁴⁴

53. Az eljárás alá vont álláspontja szerint figyelemmel [...] „a honlapon megjelenő tájékoztatásra az utasnak tisztában kell lennie azzal, hogy csak korlátozott számú MiniÁr-as jegyet kínál a társaság, így döntése során számolni tud azzal, hogy ez a kedvezmény nem biztos, hogy elérhető, hiszen limitált darabszám áll rendelkezésre. Ezen túlmenően a kedvezményes ár mellett további tájékoztatást is kap a fogyasztó olyan körülményekről, amelyek befolyásolhatják a döntést. Így például arról, hogy hiába kedvezményes az ár, de emellett további feltétel, hogy ez a típusú jegy nem visszaváltható, illetve nem módosítható.”⁴⁵

54. A döntési folyamatba beépített alternatív kedvezmények kerülnek felajánlásra. Erre figyelemmel az eljárás alá vont álláspontja szerint a kereskedelmi gyakorlat nem megtévesztő, hiszen a fogyasztónak számítania kell arra, hogy a különösen kedvezményes áron hirdett jegyek már elfogytak és az eljárás alá vont által nyújtott tájékoztatás ismeretében kellő alapossgal tud döntést hozni az ügylet megkötéséről. A MiniÁr-as kedvezményre vonatkozó gyakorlat ezért valós információkat tartalmaz, amelyeket nem megtévesztő módon közöl.⁴⁶

55. Az eljárás alá vont vállalkozás **az eljáró versenytanács kiadott kérdéseire** az alábbi válaszokat adta:

- i. Az eljárás alá vont vállalkozás által a retúr jegyek eladásával elért árbevétellel kapcsolatban feltett kérdésre egy újabb számsort csatolt vonalankénti bontásban, majd egy második oszlopban azokat az összegeket közölte, amely a „Volánbusz Zrt. bevétele” volt az adott időszakban. (Ezek szerint a menetjegyekből származó bevételét megkülönbözteti a saját bevételétől.)

2014.09.26- 2015.03.31	az adott időszakban eladott retúrmenetjegyekből származó bevétel - az utazás az időszakon kívül is történhetett	Az 1. oszlopból a Volánbusz Zrt. bevétele
Verona	[üzleti titok]	[üzleti titok]
Firenze	[üzleti titok]	[üzleti titok]
Prága	[üzleti titok]	[üzleti titok]
München	[üzleti titok]	[üzleti titok]
Amszterdam	[üzleti titok]	[üzleti titok]

Az oszlopok összesen:

[üzleti titok] Ft

[üzleti titok] Ft

- ii. Az eljáró versenytanács kérdésére az eljárás alá vont megerősítette, hogy a külföldi partnere miatt a veronai járatra 2014. december 15. - 30. között vásárolt jegyek esetében (amely

⁴³ A Vj/24-2/2015.sz. irat 4. pontja.

⁴⁴ A Vj/24-4/2015 sz. irattal átemelt B/1560-4/2014. sz. adatszolgáltatás 9. pontja.

⁴⁵ A Vj/24-2/2015.sz. irat 11. pontja.

⁴⁶ A Vj/24-2/2015.sz. irat 11. pontja.

jegyek a 2014. december 15. - 2015. március 31. között induló járatokra szóltak) nem értékesített MiniÁr kedvezménnyel vásárolható jegyet.

- iii. Az eljáró versenytanács következő kérdésére az eljárás alá vont előadta, hogy hogyan tudott a fogyasztó rákeresni a honlapon a különböző kedvezményekre, valamint megerősítette azt, hogy arra vonatkozóan nem volt konkrét információ elérhető a fogyasztó részére, hogy járatonként [üzleti titok] MiniÁr kedvezménnyel árusított jegy állt rendelkezésre.
- iv. Az eljáró versenytanács újabb kérdésére az eljárás alá vont előadta, hogy a prágai járatot két külföldi partnere üzemelteti, amelyek közül a cseh üzemeltető négy csillagos bussines járatot működtetett. A közzétett információkban 2014. szeptember 26-án olvasható volt a prágai MiniÁr kedvezménnyel igénybevehető járatral kapcsolatos kommunikáció, amely tartalmazott utalást a MiniÁr retúr kedvezményre vonatkozóan.

56. Álláspontja szerint a Vj/24-16/2015. számú előzetes álláspontban foglalt következtetésekkel szemben az érintett tájékoztatások nem voltak valótlanok és nem voltak félrevezetők sem, mert

- a meghirdetett időszakok során - két vonal kivételével - minden érintett járaton teljes egészében elérhető volt a MiniÁr kedvezmény (a veronai vonalon rendkívül rövid ideig, csupán 2014. december 15. és 2014. december 30. között nem volt elérhető a MiniÁr, a firenzei vonalon pedig a jegyár - csupán átmeneti - eltérésének oka az alapár emelkedése volt, amelyre vonatkozóan a változtatás lehetőségéről a fogyasztókat tájékoztatta);
- a Volánbusz Zrt. kommunikálta, hogy a MiniÁr jegyek korlátozott számban állnak rendelkezésre,
- nincs jogszabályi követelmény, amely előírná, hogy a kedvezményes jegyek darabszámát fel kellene tüntetni a kommunikációs eszközökön,
- az, hogy a VT a teljes állományhoz viszonyított MiniÁr kedvezményes jegyek [üzleti titok]-os mértékét alacsonynak és jogszabálysértőnek tekinti, önkényes és jogszabályban elő nem írt álláspontnak tekintendő. Ráadásul a Veronába induló járatra 10 jegy, a Prágába közlekedő járatokra 25/15 jegy volt a Volánbusz Zrt-nél vásárolható, így a MiniÁr menetjegyek számaránya ([üzleti titok]db/járat) [üzleti titok] % közötti a Volánbusz Zrt. rendelkezésére álló kontingens alapján, amely mintegy a [üzleti titok]-szöröse az eljáró versenytanács által megállapítottnak.

57. Kifogásolta továbbá az eljárás alá vont, hogy az egyes járatokkal kapcsolatban téves megállapításokat tartalmazott az előzetes álláspont.

- a.) München és Amszterdam viszonylatok: az előzetes állásponttal szemben a MiniÁr kedvezmény valójában elérhető volt a meghirdetett mértékben és a hirdetett időszakban végig, itt megtévesztő kommunikáció egyáltalán nem valósult meg.
- b.) Prága viszonylat: az előzetes állásponttal szemben a MiniÁr kedvezmény valójában elérhető volt a meghirdetett mértékben és a hirdetett időszakban végig, itt megtévesztő kommunikáció nem valósult meg. A Volánbusz Zrt. kommunikációjában feltűnő módon megkülönböztetésre kerülnek a magasabb komfortfokozatú ún. Business Class**** járatok és a normál járatok. A MiniÁr kedvezmény a normál járatokra vonatkozott, amely a két járat marketing anyagai alapján álláspontja szerint a fogyasztó számára egyértelmű volt.
- c.) Verona viszonylat: mindössze a 2014. december 15-30. közötti időszakban nem volt elérhető a MiniÁr kedvezmény, amely töredéke a teljes meghirdetett időtartamnak és a Versenytanács levelének kézhezvételét követően azonnal korigálta a hibát a Volánbusz Zrt.,
- d.) Firenze viszonylat: A meghirdetett MiniÁrnál nem volt érzékelhetően magasabb a 2015. január 7-ig alkalmazott tényleges kedvezmény mértéke, valamint ennek oka az alapár 2014.

szeptember 23-ai emelkedése volt, az árváltoztatás lehetőségéről pedig a Volánbusz Zrt. tájékoztatta a fogyasztókat.

Enyhítő/súlyosító körülmények

58. Az eljárás alá vont álláspontja szerint **enyhítő körülményként** kell az eljáró versenytanácsnak figyelembe vennie, hogy
- a Verona viszonylatban mindössze két hétig nem történt MiniÁr kedvezményes jegyértékesítés és a Volánbusz Zrt. a GVH levelének 2014. december 30-án történt kézhezvételét követően haladéktalanul önként orvosolta a hibát.
 - a Firenze viszonylatban a 2015. szeptember 23. és 2015. január 7.-e közti időszakban az elérhető MiniÁr kedvezmény nem volt érzékelhetően magasabb, mint a meghirdetett ár, ezen kívül a GVH 2014. december 30-án kézhez vett levelét követően a Volánbusz Zrt. valamennyi árát leellenőrizte, ekkor (2015. január 7.) észlelte a firenzei járatral kapcsolatos tévedést, ezt követően a Volánbusz Zrt. haladéktalanul visszaállította 14.900 Ft-ról a 12.900 Ft-os MiniÁrat.
 - Verona és Firenze nem volt plakáton hirdelve, ezt mutatja egyébként a csekély mértékű eladás is (összehasonlításképpen az előző két év azonos időszakában csupán [üzleti titok] db MiniÁras jegy került értékesítésre), egyéb médiában (tv, rádió) pedig egyáltalán nem történt hirdetés, így érdemi kommunikációs gyakorlat nem történt.
59. Enyhítő körülmény az is, hogy a nyomtatott tájékoztatókon mindig megjelölte, hogy az árváltoztatás jogát fenntartja.
60. További enyhítő körülményként vehető az is figyelembe, hogy a Volánbusz Zrt. mindvégig a hatósággal együttműködően járt el, valamint az, hogy korábban soha nem bírságolták meg.
61. Nem veheti az eljáró versenytanács **súlyosító körülményként** figyelembe, hogy a Volánbusz Zrt. „a Prága járaton nem is alkalmazta ezt a kedvezményt” [lásd az előzetes álláspont 121. pontját], mert valójában elérhető volt a prágai viszonylatban is a MiniÁr kedvezmény.
62. Ugyanígy nem lehet súlyosító körülmény, hogy Firenze viszonylaton a vizsgált időszakban nem volt elérhető a MiniÁr kedvezmény, mivel a kedvezmény ténylegesen, változatlan kedvezmény tartalommal elérhető volt, csupán az alapár emeléséből adódóan a meghirdetettnél csekély mértékben, magasabb áron.
63. Az eljárás alá vont szerint a Volánbusz Zrt. gyakorlata megfelel az általános interneten keresztül történő értékesítési gyakorlatnak (különös tekintettel a fogyasztók utazási feltételekről történő tájékoztatására, azok utas általi elfogadására, a kedvezményekről a fogyasztók tájékoztatásának módjára).

(J) Kötelezettségvállalás

64. A Volánbusz Zrt. - fenntartva azt, hogy jogsértést nem követett el - a jogkövető és együttműködési szándékát alátámasztandó, felajánlotta, hogy a **Tpvt. 75. § (1) bekezdése** alapján kötelezettséget vállal arra, hogy minden olyan nemzetközi járat kapcsán, amelyre vonatkozóan MiniÁr (vagy azzal lényegében megegyező, az adott járatra elérhető legolcsóbb menetjegy megvásárlását lehetővé tevő, az Eurolines normáktól különböző) kedvezményt (a továbbiakban: „MiniÁr Kedvezményt”) alkalmaz,

- a MiniÁr Kedvezményvel elérhető jegyek darabszámát legalább nagyságrendileg (pl. járatonként [üzleti titok]db) és a MiniÁr Kedvezmény feltételeit az adott járatot hirdető összes hirdetési eszközön feltünteti,
- átvizsgálja a teljes kommunikációs gyakorlatot és azt a GVH elvárásainak megfelelően módosítja.

(K) Bírság alapösszeg korrekciója

65. A fentiek okán - amennyiben a VT jogsértést kíván a Volánbusz Zrt. terhére megállapítani - az érzékelhetőség alacsony foka és a jelentős enyhítő körülményekre tekintettel kérte, hogy a VT mellőzze a bírság kiszabását.
66. Abban az esetben, amennyiben a VT jogsértést kíván megállapítani és a Volánbusszal szemben mégis bírságot kíván kiszabni, figyelembe kell venni a bírság alapösszegének meghatározása során, hogy az 5 viszonylatból mindössze kettő olyan van, amelyen bizonyos időszakban a menetjegyek a MiniÁr kedvezményvel nem, ill. nem a meghirdetett áron voltak elérhetők (Firenze és Verona). Ezen két viszonylatból a Volánbusz Zrt. retúr jegyekből származó bevétele az érintett időszakban [üzleti titok] Ft.

VI.

Jogszályi háttér

67. Az Fttv. 1. §-ának (1) bekezdése szerint az Fttv. állapítja meg az áruhoz kapcsolódó, a kereskedelmi ügylet lebonyolítását megelőzően, annak során és azt követően a fogyasztóval szemben alkalmazott kereskedelmi gyakorlatokra, valamint az ilyen kereskedelmi gyakorlat tekintetében alkalmazott magatartási kódexekre vonatkozó követelményeket, és az azok megsértésével szembeni eljárás szabályait. Ugyanezen cikk (2) bekezdése szerint az Fttv. hatálya arra a kereskedelmi gyakorlatra terjed ki, amely a Magyarország területén valósul meg, továbbá arra is, amely a Magyarország területén bárkit fogyasztóként érint.
68. Az Fttv. 2. §-ának
- a) pontja szerint fogyasztó az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró természetes személy,
- c) pontja rögzíti, a törvény alkalmazásában áru minden birtokba vehető forgalomképes ingó dolog - ideértve a pénzt, az értékpapírt és a pénzügyi eszközt, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőket - (a továbbiakban együtt: termék), az ingatlan, a szolgáltatás, továbbá a vagyoni értékű jog,
- d) pontja értelmében a kereskedelmi gyakorlat a vállalkozásnak, illetve a vállalkozás érdekében vagy javára eljáró személynek az áru fogyasztók részére történő értékesítésével, szolgáltatásával vagy eladásösztönzésével közvetlen kapcsolatban álló magatartása, tevékenysége, mulasztása, reklámja, marketingtevékenysége vagy egyéb kereskedelmi kommunikációja,
- h) pontja alapján az ügyleti döntés a fogyasztó arra vonatkozó döntése, hogy kössön-e, illetve hogyan és milyen feltételek mellett kössön szerződést, továbbá hogy gyakorolja-e valamely jogát az áruval kapcsolatban.
69. Az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat. A (2) bekezdés szerint tisztességtelen az a kereskedelmi gyakorlat, a) amelynek

alkalmazása során a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója nem az ésszerűen elvárható szintű szakismerettel, illetve nem a jóhiszeműség és tisztesség alapelveinek megfelelően elvárható gondossággal jár el (a továbbiakban: szakmai gondosság követelménye), és b) amely érzékelhetően rontja azon fogyasztó lehetőségét az áruval kapcsolatos, a szükséges információk birtokában meghozott tájékozott döntésre, akivel kapcsolatban alkalmazzák, illetve akihez eljut, vagy aki a címzettje, és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg (a továbbiakban: a fogyasztói magatartás torzítása), vagy erre alkalmas. A (3) bekezdés alapján a (2) bekezdés értelmében tisztességtelen különösen az a kereskedelmi gyakorlat, amely megtévesztő (6. § és 7. §) vagy agresszív (8. §).

70. Az Fttv. 4. §-ának (1) bekezdése előírja, hogy a kereskedelmi gyakorlat megítélése során az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el, figyelembe véve az adott kereskedelmi gyakorlat, illetve áru nyelvi, kulturális és szociális vonatkozásait is. Ha a kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók egy meghatározott csoportjára irányul, az adott csoport tagjaira általánosan jellemző magatartást kell figyelembe venni.
71. Az Fttv. 6. §-ának (1) bekezdése c) pont alapján megtévesztő az a kereskedelmi gyakorlat, amely valótlan információt tartalmaz, vagy valós tény - figyelemmel megjelenésének valamennyi körülményére - olyan módon jelenít meg, hogy megtéveszti vagy alkalmas arra, hogy megtéveszse a fogyasztót az áru ára, illetve díja, az ár, illetve díj megállapításának módja, különleges árkedvezmény vagy árelőny megléte tekintetében, és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas.
72. Az Fttv. 9. §-ának (1) bekezdése rögzíti, hogy a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértéséért felel az a vállalkozás, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll.
73. A Fttv. 14. §-a kimondja, hogy a vállalkozás - az eljáró hatóság felhívására - a kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságát igazolni köteles. Ha a vállalkozás nem tesz eleget ennek a kötelezettségnek, úgy kell tekinteni, hogy a tényállítás nem felelt meg a valóságnak. Erre a vállalkozást a hatóság felhívásában figyelmeztetni kell.
74. Az Fttv. 19. §-ának c) pontja értelmében a kereskedelmi gyakorlat tisztességtelenségének megállapítására irányuló eljárásra az Fttv.-ben meghatározott eltérésekkel a GVH eljárása tekintetében a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) rendelkezéseit kell alkalmazni.
75. A Tpv. 76. §-a (1) bekezdésének e) pontja értelmében az eljáró versenytanács határozatában megállapíthatja a magatartás törvénybe ütközését, illetve a g) pont alapján megtilthatja a törvény rendelkezéseibe ütköző magatartás további folytatását, k) pont alapján bírságot szabhat ki.
76. Az eljáró versenytanács a Tpv. 78. §-ának (1) bekezdése értelmében bírságot szabhat ki azzal szemben, aki a Tpv., illetve az Fttv. rendelkezéseit megsérti. A bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve annak - a határozatban azonosított - vállalkozáscsoportnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja. A (3) bekezdés rögzíti, hogy a bírság összegét az eset összes körülményeire - így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő felek piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a fogyasztók, üzletfelek érdekei sérelmének köre,

kiterjedtsége alapozhatja meg. Az (5) bekezdés szerint ha a bíróságot a vállalkozáscsoport jogsértést megvalósító tagja önként nem fizeti meg, és a végrehajtás sem vezet eredményre, az eljáró versenytanács külön végzéssel a vállalkozáscsoportnak a határozatban nevesített tagjait egyetemlegesen kötelezi a bíróság, illetve annak be nem hajtott része megfizetésére.

77. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 31. §-a (1) bekezdésének e) pontja értelmében a hatóság az eljárást megszünteti, ha az eljárás folytatására okot adó körülmény már nem áll fenn.

VII.

Jogi értékelés

Hatáskör és illetékesség

78. Az Fttv. 1. §-ának (2) bekezdése alapján az Fttv., valamint (az Fttv. eljárási szabályainak alkalmazása révén az Fttv.-re visszautaló) más megtévesztő vagy egyéb módon tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokat meghatározó jogszabályok rendelkezései alapján a hazai fogyasztók felé irányuló, valamint a hazai gyakorlaton keresztül, Magyarországról megvalósuló, de más országok polgárait érintő kommunikációs gyakorlat is értékelhető.
79. Az Fttv. 10. §-ának (3) bekezdése alapján a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt a GVH jár el, ha a kereskedelmi gyakorlat a gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmas.
80. Az Fttv. 11. §-ának (1) bekezdése értelmében a 10. § alkalmazásában a gazdasági verseny érdemi érintettségének megállapításánál – a jogsértéssel érintett piac sajátosságainak figyelembevételével – a következő szempontok irányadóak:
81. a) az alkalmazott kereskedelmi gyakorlat kiterjedtsége, figyelemmel különösen a kommunikáció eszközének jellegére, a jogsértéssel érintett földrajzi terület nagyságára, a jogsértéssel érintett üzletek számára, a jogsértés időtartamára vagy a jogsértéssel érintett áru mennyiségére, vagy
- b) a jogsértésért felelős vállalkozás mérete a nettó árbevétel nagysága alapján.
82. Az Fttv. 11. §-ának (2) bekezdése alapján a gazdasági verseny érdemi érintettsége minden egyéb körülményre tekintet nélkül fennáll, ha a
- a) a kereskedelmi gyakorlat országos médiaszolgáltatást végző médiaszolgáltatón keresztül valósul meg,
- b) a kereskedelmi gyakorlat országos terjesztésű időszakos lap vagy legalább három megyében terjesztett napilap útján valósul meg,
- c) a fogyasztók közvetlen megkeresésének módszerével végzett kereskedelmi gyakorlat legalább három megye fogyasztói felé irányul, vagy
- d) az áru eladásának helyén alkalmazott eladásösztönző kereskedelmi gyakorlat legalább három megyében megszervezésre kerül.
83. Az eljáró versenytanács megállapította, hogy a Volán a vizsgálat alatt érintett magatartásokat magas látogatottságú honlapján (havonta körülbelül 40.000 látogató), illetve Budapest és más Pest megyei településeken (Vác, Érd, Cegléd, Szentendre) kihelyezett city light plakátokon, illetve az eljárás alá vont 22 000 példányszámban az ország számos autóbusz pályaudvarán terjesztett szórólapon keresztül valósította meg.

84. Fentiekre figyelemmel megállapítható, hogy az alkalmazott kereskedelmi gyakorlat kiterjedtségére figyelemmel a GVH hatásköre az Fttv. 11. § (1) bekezdés a) pontja alapján megáll.
85. Az eljáró versenytanács kiemeli egyes kereskedelmi kommunikáció szövegezése nem csak magyar nyelvű (banner és szórólap), azonban az Fttv. 1. § (2) bekezdése szerint az Fttv. alkalmazandó minden olyan kereskedelmi gyakorlatra, mely Magyarország területén valósul meg.
86. A GVH illetékessége a Tptv. 46. §-a alapján az ország egész területére kiterjed.

Az eljárás tárgya

87. Az eljárás alá vont a nemzetközi, közúti személyszállítási tevékenysége során 2014. október 1. és december 18. közötti időszakban meghirdetett, a 2014. november 1. és 2015. március 31. közötti időszakra egyes külföldi utazások retúr menetjegyét kedvező kezdő áron (MiniÁr) elérhetőként népszerűsítette. Jelen eljárás tárgya annak vizsgálata volt, hogy a
- a kedvező, MiniÁr-on hirdetett jegyek minden viszonylaton megvásárolhatóak voltak-e, illetve a meghirdetett MiniÁr kezdő áron voltak-e ezen jegyek megvásárolhatóak,
 - e kedvezmény járatonként milyen mértékben volt elérhető,
 - e kedvezmény mértéke elérte-e a vállalkozás honlapján közzétett, a kedvezményre vonatkozó jellemzők tekintetében meghatározott „mintegy 50-55” százalékos mértéket.
88. Általános követelményként fogalmazódik meg, hogy a vállalkozásnak a fogyasztók irányában tanúsított kereskedelmi gyakorlata feleljen meg a tisztesség követelményének, s így a magáról vagy áruinak lényeges tulajdonságáról vagy adott, fogyasztóknak szóló tájékoztatása igaz és pontos legyen, s ne alkalmazzon jogszabály által tilalmazott állításokat tartalmazó kereskedelmi kommunikációkat.

A vizsgált állítások igazolása

89. Az Fttv. 14. §-a rögzíti, hogy ha a vállalkozás a hatóság felhívására a kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságát nem igazolja, akkor ezt úgy kell tekinteni, hogy a tényállítás nem felelt meg a valóságnak. A kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságát tehát a vállalkozás köteles igazolni.
90. Az eljáró versenytanács megjegyzi, hogy egy reklámállításnak az igazolási kötelezettségre kiható értelmezése során nem bír jelentőséggel, hogy a vállalkozás a kifogásolt állítást miként értelmezi, a közléssel mit szeretett volna kifejezésre juttatni, mivel azt a fogyasztó szempontjából kell értelmezni.
91. Az eljárás alá vont által az állítások igazolására (a kedvezmények megvalósulására vonatkozóan) csatolt menetjegyek kapcsán az alábbi megállapítások tehetőek. Az eljárás alá vont által korábban becsatolt, a kedvezményes MiniÁr-on történő értékesítés átámasztására hivatott menetjegy másolatok közül összesen öt darab volt alkalmas. Az öt darab jegy két desztinációra, Amszterdamba és Münchenbe volt érvényes és tartalmazta a MiniÁr megvalósulását.⁴⁷
92. Az eljárás alá vont az eljáró versenytanács felhívására becsatolt Vj/24-19/2015 számú beadványának mellékleteként becsatolt további menetjegyekkel igazolta, hogy az általa

⁴⁷ A Vj/24-4/2015. sz. irattal átemelt B/1560-1/2014.sz. adatszolgáltatás CD mellékletének 5. sz. melléklete alapján.

hivatkozott úti célok MiniÁr kedvezménnyel is elérhetőek voltak a firenzei és a veronai járatoknál mutatkozó eltérésekkel, melyeket az alábbiakban tárgyal a határozat.

93. Megállapítható volt, hogy a München és az Amszterdam úti célok esetében a becsatolt jegyek már korábban is igazolták a MiniÁr kedvezmény megvalósulását.
94. A Prága úti céllal kapcsolatban a már hivatkozott Vj/24-19/2015 számú beadvány mellékletében több egyirányú és [üzleti titok] retúr jegy megváltását igazolta, ezek közül [üzleti titok] db az adott időszakra (2014. nov. 1. – 2015. március 31-ig bezárólag) vonatkozott.
95. A Velence úti cél kapcsán az eljáró versenytanács az eljárás alá vont vállalkozásnak azt az előadását értékelte, amelyben a két hetes kedvezménymentes időszakot indokolta.
96. A Firenze úti céllal kapcsolatban ugyancsak az eljárás alá vont vállalkozásnak a korábbi nyilatkozatát értékelte.

A kereskedelmi gyakorlattal megcélzott fogyasztói kör

97. A vizsgált kereskedelmi gyakorlat azon fogyasztók felé irányul, akik valamely szárazföldön elérhető, külföldi úti célt, európai nagyvárost kívánnak elérni, és akik számára lényeges körülmény az utazás költsége, általános utazási okokból – specifikus üzenetet a reklámok nem fogalmaznak meg. Így az eljáró versenytanács a magatartás értékelése során a fogyasztókat az Fttv. 4. § (1) bekezdése szerint ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel eljáró fogyasztóként veszi figyelembe.

Ügyleti döntés

98. A jogi értékelés szempontjából relevanciával bíró fogyasztói döntés meghozatala egy folyamat, amelynek nemcsak az egészét, hanem egyes szakaszait is védi a jog a maga eszközeivel. Ez a folyamat a fogyasztók figyelmének felkeltését is magában foglalja, s a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen magatartások, kereskedelmi gyakorlatok tilalma már e szakasszal kapcsolatban is érvényesülést kíván, így ez sem történhet tisztességtelen módon. Nemcsak az olyan magatartás jogellenes, amely kizárólagosan meghatározza a fogyasztó döntését, hanem minden olyan magatartás, amely érdemben kihatással van a folyamatra - ideértve a figyelem felkeltését is. Kifogásolható már önmagában az a körülmény, hogy a tisztességtelen magatartás, kereskedelmi gyakorlat hatására a fogyasztó felveszi a kapcsolatot a vállalkozással, hiszen így a vállalkozás „meggyőzheti” a fogyasztót, „ráveheti” a vállalkozás számára előnyös döntés meghozatalára.
99. Az üzleti-piaci folyamatok igen lényeges mozzanata a kölcsönös kapcsolatfelvétel, amelynek során mindkét félnek számos alternatíva áll a rendelkezésére a realizáláshoz. Általában jogsértést eredményez, ha ezen kapcsolatfelvétel alapja, elindítója egy tisztességtelen magatartás, kereskedelmi gyakorlat, így különösen egy tisztességtelen reklám.
100. Az eljáró versenytanács utal ebben a körben az Európai Bíróság egy előzetes döntéshozatal iránti kérelem kapcsán 2013. december 19-én hozott ítéletére, melynek megállapítása szerint az ügyleti döntés fogalma alá tartozik nem csupán az arra vonatkozó döntés, hogy a fogyasztó megvásároljon-e vagy sem egy terméket, hanem „az ilyen döntéssel közvetlen kapcsolatot mutató döntésre is, például arra vonatkozólag, hogy a fogyasztó belépjen-e az üzletbe.”

A fogyasztók felé irányuló reklámmal szemben egyértelmű követelmény, hogy annak alapján a fogyasztó reális képet alkothasson az adott termékről (áruról, szolgáltatásról), a vállalkozásról, a tájékoztatás tartalmáról.

101. Jelen versenyfelügyeleti eljárásban ügyleti döntésnek tekintendő a fogyasztó azon döntése, hogy
- külföldi utazásához a busz közlekedését válassza-e, illetve
 - megveszi-e az eljárás alá vont honlapján az adott célországba és vissza irányuló menetjegyét,
 - illetve hogy a kínált áron megveszi-e az eljárás alá vont által értékesített jegyeket.

Fttv. 6 §-a szerinti értékelés

102. A fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának az Fttv. 6. §-a (1) bekezdésének c) pontja szerinti magatartás megvalósítása révén történő megsértéséhez elegendő, ha az érintett kereskedelmi gyakorlat az áru lényeges tulajdonságáról valótlan információt vagy valós ténytet megtévesztésre alkalmas módon tartalmaz, és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készítse, amelyet egyébként nem hozott volna meg vagy arra alkalmas.

A MiniÁr-ak egyes viszonylatokon, a hirdetésben szereplő árakon történő elérhetőségével kapcsolatosan

103. Az eljáró versenytanács több korábbi határozatában⁴⁸ már kifejtette, hogy egy termék lényeges tulajdonságának minősül a termék ára, ezért a fogyasztók számára kiemelten fontos, hogy az adott termékhez mekkora ellenérték megfizetése mellett juthatnak hozzá. Hasonlóan kiemelt, és fontos üzenete van annak, ha egy vállalkozás a termék ismert árából biztosít valamekkora mértékű kedvezményt. Ezen esetekben is kiemelten fontos, hogy a biztosított kedvezmény mértékét a korábban irányadó vagy jellemző árhoz képest biztosítsa a vállalkozás, tehát a kedvezmény, illetve annak mértéke valós legyen és érzékelhető.
104. Ezt a kijelentést támasztja alá a Versenytanács elvi jelentőségű döntéseinek I.6.32. pontjában, amikor kimondta, hogy az ár a fogyasztó számára a versenyző árak közötti választás során az eligazodást jelentő legfontosabb mérce. Emellett a fogyasztók döntése során nemcsak adott áru tényleges fogyasztói ára, hanem a számukra biztosított megtakarítás mértéke – azaz valamely árkedvezmény feltüntetése – is jelentős befolyásoló tényező lehet.⁴⁹ Az előbbieken alapján megállapítható, hogy az eljárás alá vont autóbuszjegyek kedvezményes árára vonatkozó állítások a fogyasztók ügyleti döntésének befolyásolására alkalmasak.
105. Az eljárás alá vont a vizsgált (Amszterdam, München, Prága, Firenze, Verona) viszonylatokban meghirdetett kezdő árak egyike kapcsán sem jelenítette meg a kereskedelmi kommunikációkban, hogy a járatonként maximalizált darabszám [üzleti titok]⁵⁰ következtében az elérhető kezdő árként hirdetett MiniÁr-as jegyárak a fogyasztók elenyésző hányada részére voltak elérhetőek.
106. Amennyiben a jegyárat a „-tól” toldattal hirdette is az eljárás alá vont, a 47 darab buszonkénti jegyhez képest ezen arány minimális, [üzleti titok]% -ot jelent.
107. A Versenytanács a Vj/2/2012. számú, az Tribune Ventures Európa Kft. és a Gemenc és Környéke Busz Kft. ellen folyt versenyfelügyeleti eljárásban hozott határozatban a Bécs-Budapest viszonylaton népszerűsített 1.900 Ft-os jegyek elérhetősége kapcsán rámutatott, hogy jogsértést valósított meg az eljárás alá vontak azon magatartása hogy „az 1.900.- Ft-os jegyár

⁴⁸ például Vj/2/2012-es számú versenytanácsai határozat, amely egyébként az adott piacra vonatkozik. (lásd 107.pont)

⁴⁹ Vj/147/2007. sz. ügyben hozott határozat

⁵⁰ Forrás: Vj/24-4/2015. sz irattal átemelt B/1560-4/2014. számú adatszolgáltatás 7. pontja.

az érintett útvonalon nem volt általános jelleggel elérhető, és ez jegykategória a teljes kapacitásnak csak mintegy 5%-át tette ki.,,

108. A határozat szerint: „A kereskedelmi kommunikációkban az árral összefüggésben alkalmazott „-tól” jelölés a Versenytanács állandó álláspontja szerint (hasonlóan az „akár” szóhoz) azt üzeni a fogyasztóknak, hogy a „-tól” jelöléssel megjelenő ajánlat nem minden esetben, azaz nem automatikusan érhető el, hanem csak bizonyos korlátozásokkal, meghatározott feltételek megvalósulása esetén. A korlátozások, feltételek megismerhetősége és a feltételek teljesülésének realitása alapján ítéltető meg a „-tól” közlést tartalmazó, árra vonatkozó állítást magában foglaló kereskedelmi kommunikáció jogszerűsége. A kiemelt terméktulajdonsághoz kapcsolódó feltételek megjelenítése történhet közvetlenül, vagy közvetett módon. A két megoldás nem egyenértékű a termékek közötti választás, a fogyasztói döntéshozatal szempontjából. A fogyasztó számára kedvezőbb közvetlen megjelenítés alatt azt az ideális helyzetet értjük, amikor ugyanaz a reklámeszköz egyidejűleg ad tájékoztatást a „-tól” jelölés használatával felvezetett kedvező tulajdonságról, kedvező árról, valamint a kapcsolódó feltételek létezéséről és tartalmáról. A közvetett megjelenítés esetében a fogyasztó csak a kiemelt, a fogyasztói érdeklődés kiváltására alkalmas terméktulajdonságról (árról) szerez tudomást, a kapcsolódó – jobbára a fogyasztói elérést korlátozó – feltételeket később, további keresés révén éri el. Ennek a csoportnak a esete lehet, amikor maga a reklám kifejezetten felhívja a figyelmet a feltételek létezésére és azok elérhetőségére, de az is lehet, hogy a reklám csak közvetetten utal ezekre. Az a reklámállítás, amely a „-tól” jelölést a fogyasztó számára jól észlelhetően, a kiemelt terméktulajdonsághoz kapcsolódóan tartalmazza, alkalmas a feltételek közvetett módon történő megjelenítésére. A tájékoztatás üzenetének ugyanis kimondatlanul része, hogy az nem valósul meg minden esetben, azaz annak feltételei vannak. Ez esetben is jogsértést eredményezhet azonban, ha a kereskedelmi kommunikációban kiemelten megjelenő, árra vonatkozó főüzenetet a kevésbé hangsúlyosan, elszakítottan megjelenített vagy csak további fogyasztói tájékozódás eredményeként megismerhető feltételek lényegesen módosítják.”
109. Jelen esetben az eljárás alá vont szórólapon az óriásplakáton és a city light plakáton, valamint a kandeláberen, illetve a pengéfalon szerepeltette az alábbi üzenetet: „A további információkért keresse fel honlapunkat! Az árváltoztatás jogát fenntartjuk.” A banneren hasonló tájékoztatás nem volt elérhető ugyanakkor a vállalkozás honlapján elérhető továbbá az a tájékoztatás is a MiniÁr kedvezménnyel kapcsolatosan, hogy „csak a meghirdetett vonalakon, járatonként korlátozott számban kapható”.
110. Az eljáró versenytanács szerint az eljárás alá vont által a szórólapon, az óriásplakáton és a city light plakáton, valamint a kandeláberen, illetve a pengéfalon nyújtott tájékoztatások nem alkalmasak arra, hogy közvetlen megjelenítésként egyidejűleg tájékoztatásul szolgáljanak a MiniÁr-on elérhető jegyek nagyon korlátozott számára vonatkozóan. Hiszen a reklám-üzenetekkel egyidejűleg megjelenő „további információkért keresse fel honlapunkat! Az árváltoztatás jogát fenntartjuk” felszólítások e körben a fogyasztók számára nem informatívak, nem szolgálnak magyarázatul a jegyek korlátozottan elérhető voltára csak arra utalnak, hogy az árváltoztatás jogát fenntartja az eljárás alá vont, ennek a kijelentésnek a tartalmát nem magyarázza.
111. Bár az eljárás alá vont honlapján utal arra, hogy a MiniÁr-ú jegyek „csak a meghirdetett vonalakon, járatonként korlátozott számban kaphatók”, ezen kijelentés sem hordozza azt az üzenetet, hogy járatonként csak [üzleti titok] db olyan árú jegy foglalható, mellyel az eljárás alá vont az adott útirányokat a kereskedelmi kommunikációiban népszerűsíti. Hangsúlyozandó az is, hogy a honlapon sem volt utalás arra, hogy járatonként csak [üzleti titok] db MiniÁr kedvezményes jegy volt elérhető. (Megjegyzi az eljáró versenytanács, hogy a jelen határozat kiadásának időpontjában már szerepelteti az eljárás alá vont a honlapján a

MiniÁr kedvezménnyel vásárolható jegyek konkrét darabszámát ilyen módon: [üzleti titok] db.)

112. Az eljárás alá vont magatartását e körben az sem menti ki, hogy amúgy a legtöbb jegyet kedvezményesen értékesíti, hiszen jelen vizsgálat tárgya a MiniÁr-on értékesített jegyek elérhetőségére vonatkozik, mert az eljárás alá vont kommunikációiban szolgáltatását olyan áron népszerűsíti, amelyek kivételesen, szinte egyáltalán nem érhetőek el, míg az egyéb kedvezmények nem érték el a MiniÁr kedvezmény mértékét.
113. Mindezek alapján megállapítható tehát, hogy mivel a fogyasztóknak csak maximum [üzleti titok] %-a érhető el potenciálisan a kedvező árú menetjegyet az eljárás alá vont valamennyi vizsgált kommunikációs eszközön (banner, city light, óriásplakát kandeláber, pengefal és szórólap), nem valós tájékoztatást adott a buszjegyek áráról. Ebben a körben értékelte az eljáró versenytanács az eljárás alá vont vállalkozásnak azt a védekezését is, amely szerint a továbbértékesített jegyek esetében a rendelkezésére álló kontingens [üzleti titok]%-át érintette a kedvezmény. Ez a tény azonban nem változtat azon, hogy a konkrét tájékoztatás a [üzleti titok] darab kedvezményes jegyre vonatkozóan elmaradt.
114. Külön kiemeli az eljáró versenytanács, hogy az eljárás alá vont vállalkozás kommunikációja a prágai járással kapcsolatban félreérthető volt, mert nem volt egyértelmű a szórólapokon az, hogy a „6.900 Ft-os ár melyik járatra vonatkozik, illetve a firenzei járat esetében az áremelésről nem tájékoztatta az utasokat.
- Ugyancsak hangsúlyozza az eljáró versenytanács, hogy a prágai úttal kapcsolatban becsatolt jegyek csak azt igazolták, hogy volt kedvezmény,
- az egy útra szóló jegyek esetében egyetlen 3.900 Ft-os jegyet mutatott be, a többi jegy 4.900 és 5.900 Ft-ért volt értékesítve,
 - a retúr jegyek esetében az nem volt azonos mértékű a meghirdetett MiniÁr kedvezménnyel, mert a meghirdetett 6.900 Ft helyett ténylegesen csak olyan jegyeket mutatott be az eljárás alá vont vállalkozás, amelyek 7.900 Ft, illetve 8.900 Ft-os árat tartalmaztak.

A MiniÁr-ú jegyek időbeli elérhetősége

115. Az eljárás alá vont magatartásának jogsértő voltát súlyosítja, hogy a vizsgált időszak egy részében az egyik viszonylaton egyáltalán nem volt elérhető a MiniÁr-ú jegy az alábbiak szerint.

Verona

116. A Verona viszonylat meghirdetésére

2014. október 30-án került sor

a 2014. november 1. – 2014. december 14. közötti időszakra, és

2014. december 18-án pedig

a 2014. december 15. és 2015. március 31. közötti időszakra.

Az eljárás alá vont a menetjegyeket az alábbi állításokkal népszerűsítette: „Retúr jegy már 12.900 Ft-tól”, *Kedvezményes Árak menettérti 12.900 Ft-tól*”. (A normál retúr jegyek alapára 29.900 Ft volt.)

117. Az eljárás alá vont nyilatkozatában⁵¹ a veronai úti cél tekintetében az eljárás alá vont előadta, hogy a Budapest-Verona közötti utazás a román Eurolines Romania által üzemeltetett Bukarest-Montpelier között közlekedő járáttal lehetséges. A román partnertől csak több hetes késéssel kapta meg a karácsonyi közlekedési rendet, így a társaság úgy döntött, hogy a kedvezményes MiniÁr-ú menetjegyek értékesítésére, a karácsonyi időszakra nulla darabos kontingenst határoz meg. A kontingenst utóbb csak 2014. december 30-án emelte meg ([üzleti titok] kedvezményes jegyre) az eljárás alá vont.

118. Az előbbieken alapján tehát megállapítható, - hogy a banneren közzétett állítás ellenére, - MiniÁr-u (kedvezményes kezdő árú) jegy 2015. december 15. és december 30. között egyáltalán nem volt elérhető 12.900 Ft-os áron a Veronai viszonylat tekintetében. Az eljárás alá vont nyilatkozatai arra engednek következtetni, hogy annak ellenére, hogy tudomással bírt a hirdetésben közöltek és a valóság közötti eltérésekről ezt, azaz a kedvezményes ár átmeneti el nem érhetőségét a fogyasztók felé nem kommunikálta, illetve a korrigálására alkalmas további tájékoztatással nem szolgált, a jegyeket továbbra is változatlan tartalommal hirdette, mintha azokra vonatkozna a meghatározott mértékű MiniÁr-as kedvezmény.

Firenze

119. Az eljárás alá vont nyilatkozata alapján 2014. szeptember 23-án megemelte a Firenzei viszonylatra vonatkozóan a jegyárát 12.900 Ft-ról 14.900 Ft-ra. Ugyanakkor az úti célt 12.900 Ft-ért népszerűsítő, 2014. október 10-től kereskedelmi kommunikációk (banner, kandeláber, szórólap) az árváltozásra nem utalnak, azokat az eljárás alá vont nem korrigálta, így a fogyasztók nem szerezhettek tudomást arról, hogy a MiniÁr-on 12.900 Ft-ért hirdetett jegy 2014. november 1. és 2015. január 6. között nem elérhető. Az eljárás alá vont vállalkozás nyilatkozata szerint a versenyfelügyeleti eljárás hatására 2015. január 7-től visszaállította a kedvezményes jegyek árát a korábban kommunikált 12.900 Ft-os értékre.

Prága

120. A 2014 novemberétől terjesztett szórólap hátoldalán a menetrendi információk szerint: „Prága egy útra MiniÁr-on 3.900 Ft-tól/Praha one way from 3.900 HUF on MiniPrice” állítás szerepel. Ugyanezen az oldalon: „Kedvezményes Árak (Forinttól)/Discount Prices (from HUF)” táblázatban a prágai út egy útra 3.900 Ft-tól, menettérti jegy esetében 6.900 Ft-tól elérhetőséget hirdetett.

121. Ugyanakkor az eljárás alá vont korábbi nyilatkozata szerint a prágai viszonylat tekintetében főszezonon kívül a teljes árú menettérti jegy alapára 11.500 Ft volt, mely MiniÁr kedvezményt nem tartalmazott.

122. Az eljárás alá vont által becsatolt,⁵² 2014. október és 2015. január között értékesített összes menetjegyről szóló kimutatás, illetve a vállalkozás nyilatkozata⁵³ értelmében ezen úti cél esetében a szórólapon népszerűsített 6.900 Ft-os MiniÁr-on egyetlen jegyet sem értékesített. Így megállapítható, hogy a 2014 novemberétől terjesztett szórólapon az eljárás alá vont MiniÁr-ára vonatkozó kommunikációja valótlanul tekinthető.

⁵¹ Vj/24-4/2015. sz. feljegyzéssel átemelt B/1560-7/2014. sz. adatszolgáltatás 2. pontja

⁵² Vj/24-2/2015. sz. adatszolgáltatás mellé csatolt CD-n 8. számú mellékletként jelölt irat, amely nyomtatott formában az irathoz csatolásra került.

⁵³ Vj/24-4/2015 sz. feljegyzéssel átemelt B/1560-7/2015 sz. adatszolgáltatás 2. illetve 7. pontja

123. Megállapítható továbbá, hogy a Prágai viszonylatban a Bussines Club járaton nem voltak MiniÁr-ak egyáltalán, mert a kezdő árként népszerűsített 11.500 Ft-os ár a teljes árú menettérti jegy árának tekinthető.
124. Az eljárás alá vont a már hivatkozott 19. sorszámú beadványában viszont több olyan menettérti jegyet is bemutatott, amely a prágai utazásra vonatkozott és megvalósította a MiniÁr kedvezményt. Az eljárás alá vont részletes magyarázattal szolgált arra nézve, hogy a prágai úti célt megvalósító két vállalkozás közül az egyik, a bolgár cég által működtetett vállalkozás esetében megvalósult a kedvezmény. Összesen [üzleti titok] egy útra szóló és [üzleti titok] retúr jegyet mutatott be, amelyek esetében megvalósult kedvezmény, így megállapítható, hogy a kommunikáció részben megfelelt a valóságnak, habár csak egy esetben volt igazolt a 3.900 Ft-os egy útra szóló jegyváltás lehetősége, továbbá a megismert [üzleti titok] retúr utazás közül egyik sem érte el a hirdetett 6.900 Ft-os jegyárat. (7.900 Ft-os és 8.900 Ft-os jegyeket csatolt.)

München, Amszterdam

125. A rendelkezésre álló adatok alapján az volt megállapítható, hogy a müncheni és amszterdami járatok esetében lehetett a meghirdetett MiniÁr-akon kedvezményes retúr jegyet vásárolni, bár az eljárás alá vont kevés számú jegyet csatolt, kevés adatot szolgáltatott és nem lehetett biztosan meghatározni, hogy a jegyet mikor váltották, mert a jegyeken a kiállítás dátumaként sokszor az utazást követő időpont volt feltüntetve, ami arra utalhat, hogy a kinyomtatás időpontja szerepel a jegy-másolatokon.
126. Az eljárás alá vont által utóbb becsatolt Vj/24-19/2015 számú irathoz mellékelte egy-egy jegy azt igazolta, hogy Münchenbe a retúr jegy kedvezménnyel 9.900 Ft-ba került (indulás: 2015.01.19., visszautazás 2015.01.28.), Amszterdamba pedig ugyancsak kedvezménnyel 18.900 Ft (indulás: 2015.01.24., visszautazás 2015.02.08.), de egyik sem tartalmazta azt, hogy ezeket a jegyeket mikor váltották, vagyis a hirdetés idejére sem lehetett következtetni, legfeljebb csak valószínűsíthetni annak idejét.
127. A becsatolt jegyeiktől függetlenül viszont megállapítható volt, hogy az eljárás alá vontnak számos hirdetése tartalmazta azt, hogy Prágába, öt csillagos bussines utazás 11.900 Ft-tól elérhető, de ilyen jegyet nem csatolt, és nyilatkozataiban is azt hangoztatta, hogy ilyen kedvezménye nem volt. Ezt az ellentmondást az eljárás alatt nem oldotta föl.
128. Mindezek alapján megállapítható, hogy az eljárás alá vont
- a firenzei viszonylat kapcsán 2014. október 10-étől banneren, illetve kandeláberen, szórólapon,
 - a veronai viszonylat kapcsán a 2014. október 30-ától a banneren, illetve szórólapon,
 - a prágai viszonylat kapcsán 2014. október 1-jétől banneren, óriásplakáton, city light plakáton, illetve szórólapon
- szereplő kereskedelmi kommunikációiban valótlan információt tett közzé a jegyek MiniÁr-ára és azok mennyiségére vonatkozóan, és ezzel megvalósította az Fttv. 6. §-ának (1) bekezdése c) pontjában meghatározott magatartást és így megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében rögzített tilalmat.

A „Mintegy 50-55%” kedvezményre vonatkozó állítás

129. Az eljárás alá vont honlapján azt az üzenetet tette közzé, hogy a MiniÁr kedvezmény mértéke mintegy 50-55%. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint e magatartás kapcsán az eljárás folytatására okot adó körülmény nem áll fenn figyelemmel arra, hogy

- a firenzei, müncheni, veronai úti célok kapcsán a kedvezmény mértéke 50% feletti,
- a prágai viszonylatnál nem volt igazolt a 6.900 Ft-os MiniÁr-ú jegy, csupán a 7.900 és 8.900 Ft-os, (mely magatartást a versenytanács a fentiekben értékelte,) és ezeknél a kedvezmény mértéke a 15.900 Ft-os alapárhoz képest 45-50% volt, ami megfelelőnek tekinthető,
- az amszterdami viszonylat esetében a kedvezmény mértéke 47,5% volt, mely a versenytanács álláspontja szerint majdnem eléri az állításban ígért 50%-os mértéket.

130. Az előbbiek alapján, figyelemmel arra is, hogy a „mintegy” kifejezés önmagában jelzi, hogy nem pontos értékről van szó az adott esetben, a Versenytanács a „*Mintegy 50-55%*” állítás kapcsán a versenyfelügyeleti eljárást megszüntette a Ket. 31. §. e.) pontja alapján.

Felelősség

131. Az Fttv. 9. §-a alapján a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértéséért felel az a vállalkozás, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll, abban az esetben is, ha a kereskedelmi gyakorlatot szerződés alapján más személy valósítja meg a vállalkozás érdekében vagy javára.
132. Az Fttv. tehát az ún. „érdek-elvet” tekinti a felelősség megállapíthatósága alapján. Az Fttv. értelmében elsődlegesen azon vállalkozások felelőssége állapítható meg a közzétett tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tekintetében, amelynek az értékesítés, eladásösztönzés közvetlenül érdekében áll.
133. Az eljárás alá vont vállalkozás felelőssége megállapítható, mivel a buszjegyek értékesítése révén - a bevétel okán - anyagi érdeke fűződik a vizsgáltnak, eljárás alá vont által közzétett kereskedelmi gyakorlathoz, még akkor is ha egyes viszonylatok vonatkozásban a bevételnek csak egy korlátozott része illeti az eljárás alá vontat.

Az üzletszabályzat használata

134. Az eljáró versenytanács szerint nem menti ki az eljárás alá vont magatartását az, hogy az eljárás alá vont honlapján a foglalási folyamat részeként is elérhető utazási feltételekben egy további link mutat az üzletszabályzatra, mely szerint „*A VOLÁNBUSZ Zrt. fenntartja a jogot, hogy bizonyos kedvezmények elérését tovább korlátozza (pl. menetrendi meghirdetési időszakban, nyári szezonban, stb.), illetve azokat visszavonja*”.
135. Az eljáró versenytanács szerint a fogyasztók az Üzletszabályzatot nem szükségszerűen nyitják meg a foglalási folyamat során, mivel csak az utazási feltételeket szükséges elfogadniuk az Üzletszabályzat csak további, nem szükségszerű „kattintással” érhető el. Nem tartja elfogadhatónak az eljáró versenytanács, hogy az eljárás alá vont azáltal, hogy az Üzletszabályzatában „elrejt” egy arra vonatkozó mondatot, hogy az általa meghirdetett kedvezményes árakat korlátozza, vagy megváltoztatja kibújhatna a tisztességes tájékoztatás követelménye alól. Amennyiben úgy dönt, hogy a kedvezményes kezdőárakat egyes viszonylatok tekintetében megváltoztatja, gondoskodnia kell arról, hogy az ezen korábbi árakat népszerűsítő kereskedelmi kommunikációk se legyenek elérhetőek.

Összefoglalás

136. Az eljáró versenytanács szerint megállapítható, hogy az eljárás alá vont
- a firenzei viszonylat kapcsán 2014. október 10-étől banneren, illetve kandeláberen, szórólapon,
 - a veronai viszonylat kapcsán a 2014. október 30-ától a banneren, illetve szórólapon,
 - a prágai viszonylat kapcsán 2014. október 1-jétől banneren, óriásplakáton, city light plakáton, illetve szórólapon
- szereplő kereskedelmi kommunikációiban valótlan információt tett közzé a menettérti jegy MiniÁr-árait és azok mennyiségére vonatkozóan, illetve a müncheni és amszterdami járatok jegyeinek elérhetőségét nem igazolta a vizsgált időszakban, ezzel megvalósította az Fttv. 6. §-ának (1) bekezdése c) pontjában meghatározott magatartást és így megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében rögzített tilalmat.
137. Az eljáró versenytanács a „*Mintegy 50-55%*” állítás kapcsán a versenyfelügyeleti eljárást megszüntette a Ket. 31. §. e.) pontja alapján.
138. Az eljárás alá vont által előterjesztett kötelezettségvállalást az eljáró versenytanács nem fogadta el, mivel az nem jelentett mást, mint a jogszabálynak való megfelelést, ami egyébként is kötelezettsége az eljárás alá vontnak és minden gazdasági szereplőnek. (Lásd a GVH elnökének és a GVH Versenytanácsa elnökének 6/2014. számú közleménye, 36. pont f./ alpontja.)
139. Az eljáró versenytanács ezzel kapcsolatban azt is mérlegelte, hogy a jelenlegi gyakorlatában az eljárás alá vont [üzleti titok] db MiniÁr kedvezmény meglété hirdeti, ami azt is jelentheti, hogy nincsen a meghirdetett kedvezmény ([üzleti titok] db!), amikor is indokolatlan a hirdetés megjelenítése.
140. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a kötelezettségvállalási nyilatkozat elfogadásával elérhető várható előnyöknél nagyobb súllyal bír a tényállás teljes tisztázáshoz és az adott kereskedelmi gyakorlat jogi minősítéséhez fűződő közérdek. (Közlemény 35. pont d./ alpont.)
141. Megjegyzi még az eljáró versenytanács, hogy a Tptv a GVH-nak széles mérlegelési jogkört biztosít a kötelezettségvállalási nyilatkozat elbírálása (elfogadása vagy elvetése) tárgyában, és semmilyen formában nem tartalmaz kötelezettséget annak elfogadására.
142. Az eljáró versenytanács bírság kiszabását is indokoltan tartja az eljárás alá vonttal szemben. A bírság összegét a Tptv. 78. §-a (3) bekezdésének, illetőleg a GVH Elnökének és a Versenytanács Elnökének 2/2015. számú, a bírság mértékének meghatározásával kapcsolatban kialakult versenytanácsai gyakorlatot rögzítő közleményben foglaltaknak megfelelően kívánja meghatározni. A bírságközlemény 8. pontja megfogalmazza, hogy a Legfelsőbb Bíróság megközelítése értelmében a bírság kiszabásának célja az, hogy a vállalkozásokat visszatartsa a tisztességtelen piaci magatartástól és egyúttal megteremtse a gazdasági verseny tisztességét.
143. A kiszabandó bírság összegének a meghatározása alapvetően négy, egymást követő lépésben történik. A GVH először meghatározza a bírság kiinduló összegét (1), majd az adott ügyben figyelembeveendő, a jogsértés súlyát, hatását enyhítő és súlyosító körülmények mérlegelésével meghatározza a bírság alapösszegét (2). Ezt követően – amennyiben indokolt – az esetleges korrekciós tényezőkre tekintettel megváltoztatja az alapösszeget (3), végül figyelemmel van a bírság maximális összegére, mint korlátra (4).
144. A bírság összegének megállapítása során főszabályként a GVH a jogsértő kereskedelmi kommunikáció(k) költségéből indul ki. Amennyiben a kommunikációs költség a jogsértés

jellege miatt irreleváns vagy annak összege nem ad megfelelő viszonyítási alapot,⁵⁴ vagy ha nem állnak rendelkezésre megbízható adatok,⁵⁵ úgy a GVH a jogsértéssel érintett árukból realizált, időarányos, a vizsgált időszakhoz és a jogsértő kereskedelmi gyakorlathoz köthető árbevétel 5%-át tekinti a bírság kiinduló összegének.

145. A GVH az eset összes körülményeit mérlegelve dönt az alapösszeg meghatározása során a kiinduló összeg felfelé vagy lefelé történő módosításáról (súlyosító és az enyhítő körülmények), biztosítva azt, hogy valamely körülményt kétszeresen ne vegyen figyelembe, akár a vállalkozás terhére, akár előnyére válna is az.
146. A jelen esetben a bírság összegének megállapításakor az eljáró versenytanács a jogsértéssel érintett árukból realizált, időarányos, a vizsgált időszakhoz és a jogsértő kereskedelmi gyakorlathoz köthető árbevétel 5%-át tekinti a bírság kiinduló összegének, mivel a megjelenések költségei nem irányadóak a saját tulajdonban álló hirdetési eszközök használata miatt, illetve nem fejezik ki a vizsgált kereskedelmi gyakorlat hatását. A vizsgált időszakra vonatkozóan az eljárás alá vont vállalkozás árbevétel-adatai ismertek (lásd 18. pont), erre tekintettel a jelen eljárásban az eljáró versenytanács a bírság közleményben leírtaknak megfelelően ebből, annak 5%-ából kíván kiindulni.
147. Az eljáró versenytanács kiemelt súlyosbító körülményként vette figyelembe, hogy
- az eljárás alá vont vállalkozás magatartása felróható, nem éri el az adott helyzetben általában elvárható magatartási mércét, nem felel meg a társadalom értékítéletének.
 - a veronai járattal kapcsolatos nemleges információ birtokában sem változtatott az 2014. Karácsonyi időszakban a kommunikációs gyakorlatán.
 - az eljárás alá vont felróhatóságát súlyosítja továbbá azon körülmény, hogy az egyik viszonylaton (Verona) bizonyos időszakban egyáltalán nem voltak MiniÁr-ú jegyek elérhetőek, illetve a Prága járaton nem azt a kedvezményt alkalmazta, mint amit meghirdetett,
 - a kereskedelmi gyakorlat részben valótlán tájékoztatáson alapult.
148. A jelen ügyben az eljáró versenytanács enyhítő körülményként értékelte, hogy az eljárás a müncheni és az amszterdami járatok esetében végül is csak részben tárt fel szabálysértést, és a prágai járat esetében megvalósult a jelentős kedvezményt jelentő MiniÁr kedvezmény, bár nem a hirdetett mértékben. Enyhítő körülményként értékelte az eljáró versenytanács azt a tényt is, hogy az eljárás alá vont által jelenleg használt honlapon olvasható az, hogy az adott járaton hány MiniÁr kedvezményes jegy váltható. Az eljárás alá vont által hivatkozott további körülmények enyhítő tényezőkénti figyelembevételére az eljáró versenytanács nem látott lehetőséget.
149. Az eljáró versenytanács a fentieknek megfelelően kalkulált bírság alapösszeget megvizsgálta abból a szempontból is, hogy a speciális és generális prevenció elveit figyelembe véve az – figyelemmel az ügy összes körülményeire – kellő mértékű elrettentő erőt képvisel-e, valamint, hogy nem haladja-e meg a törvényi maximumot, és ennek alapján határozta meg a rendelkező részben írt bírságösszeget. Megjegyzi az eljáró versenytanács, hogy bár a kellő mértékű elrettentő erő az eljárás alá vont teljes árbevételéhez képest nem valósul meg, de a releváns árbevételhez képest megfelelő mértékű.

⁵⁴ Lásd a Vj/068/2012. számú ügyben hozott határozatot.

⁵⁵ Lásd a Vj/041/2013. számú ügyben hozott határozatot.

VIII.

Egyéb kérdések

150. A Tpvt. 44. §-ának (1) bekezdése értelmében a versenyfelügyeleti eljárásra – a Tpvt. eltérő rendelkezése hiányában - a Ket. rendelkezéseit kell alkalmazni a törvényben meghatározott kivételekkel.
151. A bíróságot a határozat kézhezvételétől számított harminc napon belül kell megfizetni, függetlenül attól, hogy a határozattal szemben keresetet terjesztenek-e elő. A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 332. §-ának (2a) bekezdése szerint a keresetlevél benyújtásának a végrehajtásra nincs halasztó hatálya, a felperes azonban a keresetlevélben a végrehajtás felfüggesztését kérheti. A végrehajtást a kérelem elbírálásáig az eljáró versenytanács nem foganatosítja.
152. A bíráságnak a GVH 10032000-01037557-00000000 számú bíráságbevételi számlájára történő befizetésekor a közlemény rovatban feltüntetendő
- az eljárás alá vont neve,
 - versenyfelügyeleti eljárás száma,
 - a befizetés jogcíme (bírság).
153. A Ket. 140. §-ának (1) bekezdése értelmében a végrehajtást megindító hatóság vagy a bíróság függesztheti fel a végrehajtást. A Ket. 140. §-ának (3) bekezdése szerint a végrehajtást megindító hatóság a kötelezett kérelmére kivételesen akkor függesztheti fel a végrehajtást, ha a kötelezett a felfüggesztésre okot adó, méltányolható körülményt igazolta, és a kötelezettet a végrehajtási eljárás során korábban nem sújtották eljárási bírsággal.
154. A Ket. 132. §-ának (1) bekezdése szerint a pénzfizetési kötelezettségének határidőre eleget nem tevő késedelmi pótlékot köteles fizetni. A (2) bekezdés szerint a késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része.
155. A bíróság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a GVH megindítja a határozat végrehajtását. Az eljáró versenytanács tájékoztatja a kötelezetteket, hogy a Tpvt. 90/A. §-ának (1) bekezdése alapján a GVH által kiszabott, teljesítési határidőben meg nem fizetett bírság (valamint a meg nem fizetett bírság után felszámítandó és meg nem fizetett késedelmi pótlék) behajtása iránt az állami adóhatóság intézkedik.
156. A határozat elleni jogorvoslati jogot a Tpvt. 83. §-ának (1) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2015. december 11.

dr. Berki Ádám s.k.
előadó versenytanácsstag

dr. Szoboszlai Izabella
s.k.
versenytanácsstag

dr. Miskolczi- Bodnár
Péter s.k.
versenytanácsstag